

ΛΑΜΔΑ

Μηνιαίο Περιοδικό της Ημαθίας

**ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΥΓΕΙΑ
στην...εντατική το ΕΣΥ**

**Η αποκριά
των Δροσινών
στη Βέροια**

VENUS

**ΔΙΕΘΝΩΣ
πρωταγωνίστρια
ποιότητας**

ο Δημήτρης Βικέλας
ο Κουμπερτέν
και η αναβίωση
των Ολυμπιακών αγώνων

35 χρόνια εγκύρη ενημέρωση

ΛΑΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

Κάθε μέρα η εφημερίδα ΛΑΟΣ σας ενημερώνει έγκυρα και υπεύθυνα με ειδήσεις, ρεπορτάζ, επικαιρότητα από την πολιτική, οικονομική, αθλητική και κοινωνική ζωή του τόπου σας.

ΑΣΚΛ

αστιγματισμός;

ΕΑΟΒΒ

μυωπία;

ΟΕΚΒΑΥΔΙ

πρεσβυωπία;

Σ Δ Η Ε Ν Ο Λ Σ
Ο Π Τ Ι Κ Α

Γυαλιά οράσεως και ηλίου • φακοί επαφής

Ο Π Τ Ι Κ Α
Σ Α ΒΒ Α Τ Δ Η

ΒΕΡΟΙΑ
ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 18
τηλ.: (0331) 20335

ΝΑΟΥΣΑ
ΧΡΙΣΤΟΔ. ΛΑΝΑΡΑ 1
τηλ.: (0332) 26686

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 2
& ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 1
τηλ.: (031) 870.282

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη

Θα μείνει όνειρο;

Και κει που όλα έδειχναν ότι ο μακροχρόνιος πόθος των αγροτών της Ημαθίας, για αποστολή των προϊόντων τους με ταχύτητα και ασφάλεια στις αγορές του εξωτερικού, θα γινόταν πραγματικότητα, ήρθε η "παρέμβαση" του Ημαθιώτη βουλευτή - και πρώην νυρπουργού γεωργίας - που τίναξε την υπόθεση στον... αέρα. Μία παρέμβαση που αντί να συμβάλει στην όσο το δυνατόν συντομότερη υλοποίηση της ιδέας για δημιουργία εμπορευματοκτικού σταθμού στο στρατιωτικό αεροδρόμιο της Αλεξάνδρειας, "συνέβαλε" στο να προβληματιστούν έντονα οι ιθύνοντες ακόμη και για την σκοπιμότητα εκτέλεσης του έργου. Και το πιο λυπηρό της υπόθεσης είναι ότι η ενέργεια του βουλευτή φάνηκε στα μάτια όλων ότι έγινε από προσωπικά ή στην καλύτερη γι' αυτόν περίπτωση από κομματικά κίνητρα, αφού μπροστά σε όλους τους αρμόδιους για την λήψη της απόφασης παράγοντες, αμφισβήτησε από το Νομάρχη την πατρότητα της ιδέας, δημιουργώντας έντονο επεισόδιο, λες και έχει ιδιαίτερη σημασία ποιος σκέφθηκε, πρώτος ή δεύτερος, την εκτέλεση αυτού του έργου.

Όμως ό,τι έγινε έγινε τις προάλλες στην Αλεξάνδρεια... Προέχει η υλοποίηση της ιδέας και αυτή δεν πρέπει να θυσιάσει στο βωμό καμιάς προσωπικής ή κομματικής σκοπιμότητας. Οι αγρότες και γενικά οι κάτοικοι της Ημαθίας παρακολουθούν, καταγράφουν και κρίνουν όλους μας. Η ιδέα δημιουργίας εμπορευματοκτικού αεροδρομίου στην Ημαθία, είναι γι' αυτούς ένα όνειρο, που πίστεψαν ότι μπορεί και πρέπει να γίνει πραγματικότητα.

ΟΙ ΕΚΔΟΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 6. Φάκελλος Υγεία
Το ΕΣΥ στην εντατική
- 16. Η Αποκριά των Δροσινών και των γλεντζέδων
- 24. Ο Βικέλας, ο Κουμπερτέν και οι Ολυμπιακοί αγώνες
- 32. VENUS
- 38. Καλωσήρθτε το ΕΥΡΩ
- 42. Στιγμές
Βραχονησίδες του Αιγαίου
- 52. Λύκειο Ελληνίδων Βέροιας
- 58. Μουσείο αεροσκαφών της RAF στο Λονδίνο
- 62. Οικολογικά
- 64. This is Anfield road
Αφιέρωμα στην Λίβερπουλ
- 72. Χρονογράφημα
- 74. Συνταγές
- 76. Βιβλίο
- 78. Κουλούρια
- 82. Λαμδα...ικισμοί

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑ
Ελ. Βενιζέλου 10 59100 Βέροια
Τηλ. 0331 66913-61160 Fax 0331 66913
e-mail: laosver@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Μιχάλης Ζ. Πατσίκας

ΣΥΝΕΚΔΟΤΗΣ - Δ/ΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Αναστάσιος Ζ. Πατσίκας

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ
Σόφη Γκαγκούση
Κώστας Παναγιωτίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

(στο τεύχος αυτό)
Δημήτρης Καρολίδης
Χρύσα Λαμπροπούλου
Έλσα Φανάρα
Χαρούλα Ουσουλιτζόγλου
Δημήτρης Σαζακλίδης
Πέτρος Λινάρδος
Γιάννης Καμπούρης
Ασπασία Τασοπούλου
Μιχάλης Ασιακίδης
Βούλης Γεδεών

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ
Χάρης Μασσαρίδης

Δ/ΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ
Ράνια Τζουνοπούλου - Δάμτση

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Γιώργος Κύρτσος

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ
ΣΥΝΘΕΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Δημήτρης Πατσίκας
(τηλ. 01 8315287)

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ - ΦΙΛΜ
ΣΥΝΘΕΣΙΣ
Νίκος Μεταξόπουλος

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
«ΦΙΛΙΠΠΟΣ» Εκδοτική Β. Ελλάδος

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αντιγραφή ή
οιαδήποτε τρόπο αναπαραγωγή τμήματος
όλου του περιοδικού χωρίς την άδεια του εκδότη.

Το σπίτι μου δείχνει τον καλύτερο εαυτό μου!

Το σπίτι μου, μου μοιάζει. Έχει δυνατό χαρακτήρα. Διάλεξα χαλιά με δυνατά μοτίβο και τέλεια χρώματα από τα καταστήματα Oriento. Τις κουρτίνες και τα υφάσματα επιπλώσεως για όλο μου το σπίτι τα βρήκα και αυτά στο Oriento.

Service; Άψογο: οι άνθρωποι του Oriento με βοήθησαν να διαλέξω αυτό ακριβώς που μου ταιριάζει και παρέλαβα τις κουρτίνες κομμένες και ραμμένες στα μέτρα του σπιτιού μου.

Τώρα το σπίτι μου δείχνει τον καλύτερο εαυτό μου με μια πολυτέλεια που στα Oriento δεν είναι ακριβή.

ORIENTO®
ΚΟΥΡΤΙΝΑ
ΧΑΛΙ

του Δημήτρη Καρολίδη

ΑΝΟΙΧΤΟΣ ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΥΓΕΙΑ

Το ΕΣΥ στην εντατική

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας μπήκε στη ζωή του Έλληνα αποπνέοντας έναν άλλο αέρα.
Όλα δείχνουν ότι πεθαίνει από ασφυξία.

Το να σκέφτεται κανείς μόνο τα οικονομικά μεγέθη είναι κάτι όχι μόνο στενοκέφαλο αλλά και επικίνδυνο. Όταν λες ότι δίνεις μόνο το 5% του ΑΕΠ για την υγεία, κι επειδή τα χρήματα δεν επαρκούν, εξαιρείς ολόκληρες κοινωνικές ομάδες από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, τι θα γίνει αν αυτές γίνουν πηγή σοβαρών μεταδοτικών ασθενειών; Τί σοῖ σχεδιασμός είναι αυτός όταν για οικονομικούς λόγους εκτίθενται σε τέτοιους κινδύνους ασφαλισμένοι και ανασφάλιστοι; Τα ερωτήματα είναι πολλά, αμείλικτα και δυστυχώς αναπάντητα. Μπορεί η υγεία να είναι το υπέρτατο αγαθό, η αντιμετώπισή της όμως μόνο της υπέρτατης προσοχής δεν τυγχάνει. Ορισμένες φορές, ούτε της στοιχειώδους. Ο τομέας της Υγείας παραμένει ένας ανοιχτός φάκελος που καθημερινά υποδέχεται νέα στοιχεία, τα περισσότερα θλιβερά, που μόνο ανησυχία και βαθιά αγωνία προκαλούν.

Την ίδια ώρα στους διαδρόμους των Νοσοκομείων, με το βιβλιάριο στο χέρι, τόσο κι άλλοι τόσοι, κυρίως άνθρωποι κάποιας ηλικίας, απόμαχοι, απ' τις ασθενέστερες κοινωνικά και οικονομικά τάξεις, σε μία μόνιμη, απέλαιωτη ουρά θα συνθέτουν μία εικόνα αδιαφορίας και εγκατάλειψης από το ίδιο το σύστημα, από την ίδια την Πολιτεία... Ένας χώρος που λόγω του αντικειμένου θα έπρεπε να παρουσιάζει εικόνα ασφάλειας και σιγουριάς, εμφανίζεται μέσα σε ταραχώδεις εξελίξεις και αμφισβητήσεις που ξεπερνούν τα όρια των επιμέρους προσδιορισμών και φτάνουν στο ερώτημα της ακύρωσής του. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας μπήκε στη ζωή του Έλληνα αποπνέοντας έναν άλλο αέρα. Όλα

δείχνουν ότι πεθαίνει από ασφυξία.

Γιατί είναι άρρωστη η δημόσια υγεία;

Ο ακτινολόγος κ. Ι. Γεναρίδης είναι Πρόεδρος της Ένωσης Νοσοκομειακών Γιατρών Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΝΙΚΕΜ) στην οποία ανήκουν οι γιατροί που εργάζονται στα Νοσοκομεία και Κέντρα υγείας των Νομών Ημαθίας, Πέλλας και Πιερίας. Ακόμη είναι μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας της Ομοσπονδίας Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας (ΟΕΝΓΕ).

Στην αρχή επρόκειτο για την παραχώρηση μιας συνέντευξης. Ο κ. Γεναρίδης δεν ζήτησε να μάθει καν τις ερωτήσεις. Η συνομιλία πολύ γρήγορα ξέφυγε από τα στερεότυπα: ερώτηση – απάντηση. Ίσως γιατί το δημοσιογραφικό λειτούργημα δεν ακυρώνει την ανθρώπινη αγωνία. Αντίθετα μάλιστα, την υπογραμμίζει. Έτσι, πολύ γρήγορα το σημειωματάριο μπήκε στην άκρη. Η συζήτηση που ακολούθησε ήταν ένας χειμαρρος ενάντια σε όλα αυτά που λίγοι γνωρίζουν και κάνουν ό,τι μπορούν να μην τα μάθουν οι πολλοί... Σε ποιόν συμφέρει να μάθει ο κόσμος ότι το ΕΣΥ τείνει να γίνει ένα αντικείμενο... νεκροψίας; Οι εξαγγελίες χαϊδεύουν τ' αυτιά των πολλών αλλά κανείς ίσως δεν μπορεί να δώσει μία απλή απάντηση στο απλό ερώτημα: Γιατί είναι άρρωστη η Δημόσια Υγεία;...

ΕΣΥ :

Αλλιώς ξεκίνησε γι' αλλού το πάνε

Με το σχέδιο μεταρρύθμισης που επιχειρείται αυτόν τον καιρό, πέρα από τις όποιες διαφοροποιήσεις, "ποινικοποιήθηκαν"

έννοιες και λέξεις όπως: "κάτοικος", αφού τώρα αυτή τείνει ν' αντικατασταθεί από τη λέξη "πολίτης". Δεν είναι τυχαίο. Υπάρχουν λόγοι...

Όταν δημιουργήθηκε το ΕΣΥ αφορούσε τους κατοίκους όλης της χώρας κι έτσι έπρεπε να γίνει, όπως συμβαίνει σε κάθε Εθνικό Σύστημα Υγείας.

"Ο τομέας της Υγείας δεν είναι μόνον παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών. Το κράτος συγκεντρώνει χρήματα στα ταμιά του και στη συνέχεια τα διανέμει σε διάφορους τομείς όπως η Παιδεία, η Υγεία, η Άμυνα κ.λ.π. Άρα μέσα από τον τομέα της Υγείας γίνεται αναδιανομή πλούτου.

Αυτή είναι η μία πλευρά του θέματος. Η άλλη αφορά στις παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά και σε ποιους απευθύνονται. Θέση της ΟΕΝΓΕ είναι ότι η Δημόσια Υγεία και γενικότερα η υγεία πρέπει να παρέχεται προς όλους τους κατοίκους της χώρας και την ευθύνη να την έχει η Πολιτεία".

Στη βάση αυτή, οι όποιες περικοπές για οικονομικούς λόγους και οι αποκλεισμοί κοινωνικών ομάδων από το Σύστημα υγείας, εγκυμονεί τον κίνδυνο να εξελιχθεί σε μπουύμεραγγ με σοβαρότατες συνέπειες, η αντιμετώπιση των οποίων ίσως στοιχίσει πολλαπλάσια περισσότερα από αυτά που υποτίθεται ότι εξοικονομήθηκαν από τις περικοπές.

Τί έκανε μέχρι τώρα το ΕΣΥ; Ο κ. Γεναρίδης εκτιμά ότι "εν πολλοίς πέτυχε τον αντικειμενικό του στόχο, παρέχοντας υπηρεσίες προς όλους ανεξαρτήτως, οι οποίες μπορεί να μην ήταν υψηλότητας επιπέδου, μπορεί να υπήρχαν κάποια προβλήματα, όμως κανείς δεν έφυγε από το Νοσοκομείο, κανείς δεν βρήκε την πόρτα του κλειστή".

Η Ελλάδα καταλαμβάνει μόλις την 30η θέση στην παγκόσμια κατάταξη ως προς τις δαπάνες που πραγματοποιεί για την υγεία. Με αυτό το δεδομένο, η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας κατέταξε το ελληνικό ΕΣΥ στην 7η θέση ως προς την πρόσβαση στις υπηρεσίες του και στην 14η θέση ως προς το επίπεδο των παρεχομένων υπηρεσιών.

“Οι δείκτες αυτοί μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ένας μικρός άθλος”.

Ποιό είναι λοιπόν το σημείο – κλειδί που στέκεται αιτία για μία άλλη, διαφορετική εικόνα, για άλλες, όχι τόσο θετικές εκτιμήσεις;

“Το Εθνικό Σύστημα Υγείας δεν ολοκλήρωσε την πρωτοβάθμια παροχή υγείας, για όλο τον κόσμο, ούτε καν για όλους τους ασφαλισμένους, όπως για παράδειγμα, για τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ. Το ρόλο αυτό τον έπαιξαν τα Κέντρα Υγείας και τα Εξωτερικά Ιατρεία των Νοσοκομείων. Ο ΟΓΑ δεν διαθέτει το δίκτυο του ΙΚΑ ή του Δημοσίου όπου, για τα μικρά περιστατικά μπορούν να απευθυνθούν είτε στα ιατρεία που υπάρχουν είτε συμβεβλημένους γιατρούς, με αποτέλεσμα οι ασφαλισμένοι του, για κάθε πρόβλημα ν’ απευθύνονται στα Νοσοκομεία, επιβαρύνοντας έτσι τη λειτουργία του. Έτσι τα Νοσοκομεία, που πρέπει ν’ ασχολούνται με επείγοντα και σοβαρά περιστατικά, είχαν ν’ ασχολούνται και με την πρωτοβάθμια παροχή υγείας, με περιστατικά πολλές φορές αστεία. Ας πούμε ότι κάποιος είχε πυρετό. Αφού η ασφάλειά του δεν του επέτρεπε ν’ απευθυνθεί σε κάποιον γιατρό, πήγαινε στο Νοσοκομείο, το οποίο έπρεπε ν’ αντιμετωπίσει σωρεία τέτοιων περιστατικών”.

Όμως η πρωτοβάθμια παροχή υπηρεσιών υγείας απαιτεί δαπάνες που η Πολιτεία δεν φαίνεται διατεθειμένη να τις πραγματοποιήσει, πολύ περισσότερο όταν στην ήδη υφιστάμενη, η κατάσταση δεν είναι και η καλύτερη, ούτε και οι διαφαινόμενες προοπτικές.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΓΙΑΤΡΩΝ:

“ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ”

ΥΠΟ ΤΙΣ ΕΥΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Η γνώση του γιατρού, του νοσηλευτή, του διοικητικού υπαλλήλου είναι επίσης στοιχείο που καθορίζει το επίπεδο υπηρεσιών υγείας. Ένα τεράστιο θέμα που ανοίγει πολλά άλλα.

“Δεν υπήρξε καμία οργάνωση στην κατεύθυνση της επιμόρφωσης των υπηρετούντων στο ΕΣΥ” λέει ο κ. Γεναρίδης. “Με τους διοικητικούς υπαλλή-

λους και τους νοσηλευτές δεν ασχολήθηκε κανείς. Με τους γιατρούς ασχολήθηκαν αυτοί που είχαν συμφέρον, δηλαδή οι φαρμακευτικές εταιρείες οι οποίες πλήρωναν και πληρώνουν τα έξοδα για συμμετοχή γιατρών στα διάφορα ιατρικά συνέδρια. Μάλιστα κάποιους γιατρούς που κάνανε μεγαλύτερο τζίρο φαρμάκων, τους στέλνουν και σε σεμινάρια στο εξωτερικό. Όλα αυτά γίνονται φανερά και κανείς δεν τα απαγορεύει. Ως μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας της Ομοσπονδίας, έθεσα το θέμα δύο φορές στον υπουργό Υγείας αλλά δεν πήρα καμία απάντηση. Κι ενώ από τη μια δεν γίνεται καμία κίνηση παρέμβασης σ’ αυτή την κατάσταση, απ’ την άλλη έρχεται ο υπουργός και μιλάει για “ύποπτες σχέσεις των γιατρών με τις εταιρείες”.

Αυτές είναι οι λεγόμενες “υπόγειες διαδρομές, οι οποίες δεν είναι και μοναδικές”.

Τί σημαίνει ένας γιατρός χωρίς επιμόρφωση; Ότι σε πέντε χρόνια θα ξέρει τα μισά απ’ όσα χρειάζεται για ν’ ασκήσει το λειτουργήμα του σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις και ουσιαστικά “έτοιμος” να εξοβελιστεί από το σύστημα Υγείας. Έτσι η εναλλακτική είναι: ή αφήνεται ο γιατρός στη μοίρα του και προοπτική εκτός Νοσοκομείου ως ανεπαρκής ή εξαναγκάζεται να αποδεχθεί τους όρους τους παιχνιδιού που υπαγορεύονται από τις εταιρείες. Αφού η Πολιτεία δεν κάνει αυτό που οφείλει, το κάνει κάποιος άλλος, έστω και κατά παρενέργεια.

Άραγε το μόνους των εταιρειών στους γιατρούς που “φροντίζουν” για τα φαρμακευτικά τους προϊόντα περιορίζονται μόνο στα σεμινάρια επιμόρφωσης; Ο κ. Γεναρίδης δεν διατάζει να θέσει το δάκτυλο στον “τύπο των ήλων”. “Λέγονται κάποια πράγματα αλλά δεν αποδεικνύονται. Άλλωστε τι ν’ αποδειχθεί; Κανείς δεν κόβει απόδειξη σε τέτοιες περιπτώσεις. Όταν κάποιος συνδικαλιστής προβαίνει σε σχετικές καταγγελίες, ο υπουργός ζητάει στοιχεία. Τί στοιχεία δηλαδή; Αυτά δεν γίνονται πάνω, γίνονται κάτω από το τραπέζι. Όλος ο κόσμος μιλάει για τέτοιες δουσοληψίες. Μάλιστα τέτοιες δουσοληψίες γίνονται κυρίως με φάρμακα όχι καλών εταιρειών. Μιλάμε για φάρμακα – μαϊμούδες...”.

Μπαίνουν και στο νοσοκομείο τέτοια φάρμακα; “Όχι, διότι στην προμήθεια φαρμάκων υπάρχει η παρέμβαση και η εποπτεία των επιστημονικών διευθυντών. Αλλά υπάρχει και μία απλούστερη διασφάλιση την οποία υπαγορεύει το γεγονός ότι οι γνωστές εταιρείες φαρμάκων φροντίζουν ούτως ή

άλλως για την επιμόρφωση των γιατρών, δεν υπάρχει λόγος ν' αναλάβει κανείς το ρίσκο με κάποια φάρμακα – μαϊμού. Και ακόμη, στο Νοσοκομείο δίνει κανείς καθημερινά εξετάσεις και μετράται το μέγεθος της παροχής των υπηρεσιών. Αντίθετα, αλλού, εκεί που είναι πιο “άγρια” τα πράγματα, πιο ανεξέλεγκτα, ο καθένας μπορεί να οργανώσει όπως εκείνος νομίζει τη δουλειά του...”.

Πάντως, το ότι την επιμόρφωση των γιατρών την ανέλαβαν οι εταιρείες, είναι κάτι που προφανώς το γνωρίζει πολύ καλά το αρμόδιο υπουργείο. Οι εταιρείες τουλάχιστον δεν διστάζουν να τονίζουν, στην κάθε ευκαιρία, ότι επιμορφώνουν τους γιατρούς διοργανώνοντας σεμινάρια, δίνοντας ταυτόχρονα δουλειά στα ξενοδοχεία, τα ταξιδιωτικά γραφεία...

“Όλα αυτά λέγονται από την τηλεόραση, απ' όλα

τα ΜΜΕ, τα ακούνε Εισαγγελείς, τα ακούνε όλοι. Για κανέναν δεν φαίνεται ότι υπάρχει παράπτωμα. Έτσι, το κράτος, για να μην ξοδεύει λεφτά, αφήνει την επιμόρφωση να είναι υπόθεση των εταιρειών”.

Αραγε είναι οι μόνες “υπόγειες διαδρομές” και αν όχι, οι όποιες άλλες από τί καθορίζονται; Πάνω σε ποιά μειονεκτήματα;

ΑΦΗΣΑΝ ΤΟ ΕΣΥ ΣΤΗΝ ΜΟΙΡΑ ΤΟΥ...

“Δεν έγιναν οι επενδύσεις που έπρεπε, ούτε στην ώρα που έπρεπε σε βιοιατρικό και τεχνολογικό εξοπλισμό. Για παράδειγμα δεν μπήκαν στην ώρα τους τα λαπαροσκόπια, ούτε οι αξονικοί τομογράφοι ώστε να γίνεται ολοκληρωμένη ιατρική εξέταση

στο Νοσοκομείο. Το κενό αυτό το κάλυψαν ιδιώτες με επενδύσεις κάποιες από τις οποίες ήταν “της κακής ώρας”. Με τον τρόπο αυτό, πόροι που τους δικαιούνταν το Νοσοκομείο, μεταβιβάζονται σε ιδιώτες. Αυτοί από την πλευρά τους, στην περίφημη λογική της “ελεύθερης αγοράς” με τρόπους που ξέρουν, δίνουν μίζες σε διάφορες κατευθύνσεις. Έτσι στο σύστημα υπάρχει διαφθορά αλλά όταν κάποιος τα καταγγέλει όλα αυτά, ο υπουργός απαντά: “Δώσ' μου αποδείξεις”. Ε! λοιπόν, εμείς δεν θα γίνουμε Εισαγγελείς, ούτε Αστυνομικοί. Το σύστημα πρέπει ν' αμυνθεί μόνο του!”.

ΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Στην επαρχία το Νοσοκομείο δεν έχει ανταγωνιστές, δεν είναι τόσο έντονο το πρόβλημα. Στην Ημαθία όποιος αρρωστήσει πηγαίνει στο Νοσοκομείο της Βέροιας ή της Νάουσας. Οι ανταγωνιστές στο επίπεδο των Νοσοκομείων βρίσκονται στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη, οι μεγάλες ιδιωτικές κλινικές. Στην επαρχία δεν υπάρχει κάτι τέτοιο, όμως συμβαίνει, λόγω της κακής εικόνας που υπάρχει για το Νοσοκομείο, κάποιοι από το Νόμο, όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας, φεύγουν κατευθείαν για Θεσσαλονίκη, είτε σε ιδιωτική κλινική, είτε σε Νοσοκομείο, επειδή έχουν εκεί κάποια πρόσβαση, σε κάποια πανεπιστημιακή κλινική. Μία άλλη πληγή του ΕΣΥ καθώς κι εδώ το ΕΣΥ δεν ολοκληρώθηκε.

“Τα ράντζα στα Νοσοκομεία οφείλονται στο ότι δεν υπάρχει πλήρης και αποκλειστική απασχόληση για όλους τους γιατρούς. Οι πανεπιστημιακοί γιατροί, έχοντας και το ιδιωτικό τους ιατρείο, έδιναν ανά πάσα στιγμή εντολή στον ειδικευόμενο γιατρό της εφημερίας να βάλει στην κλινική περιστατικά πελατών τους, επείγοντα ή όχι. Έτσι η πανεπιστημιακή κλινική γέμιζε, μέχρι και οι διάδρομοι, ενώ την ίδια στιγμή, κάποιο άλλο μη πανεπιστημιακό νοσοκομείο είχε άδεια κρεβάτια...”.

Με όλα αυτά τα προβλήματα, εύκολα έρχεται ο καθένας και απαξιώνει το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Έτσι φαντάζει ότι χρειάζεται αλλαγή την οποία ετοιμάζεται να πραγματοποιήσει ο αρμόδιος υπουργός. Αφού και ο ίδιος μίλησε απαξιωτικά για το Σύστημα, διαμορφώθηκαν οι όροι για την πρώτη της αναγκαιότητας αλλαγών, αφού “δεν πάει άλλο”.

Όμως προς ποιά κατεύθυνση; Διορθώνοντας τα κακώς κείμενα ή ακυρώνοντας τα όσα θετικά υπάρχουν;

ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ

“Σήμερα μία μικρή ομάδα ανθρώπων, όχι μόνο με την ανοχή αλλά και με τη στήριξη της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου, αλωνίζουν κυριολεκτικά στον χώρο της υγείας. Δυστυχώς όταν κάποιοι πολιτικοί μιλάνε για διαπλοκές, αυτούς τους αφήνουν απ’ έξω”.

Όταν δεν γίνονται επενδύσεις, δεν γίνονται βελτιώσεις, όταν το Εθνικό Σύστημα Υγείας αφήνεται στην μοίρα του, φυσιολογικά, παρουσιάζει τραγιά, αφήνει κενά, ανοίγει τους ασκούς της απαξίωσης. Η πρωτοβάθμια περίθαλψη δεν αναπτύσσεται, σε κάποιες περιπτώσεις η κτιριακή υποδομή είναι τριτοκοσμική. Τα κενά που δημιουργούνται “... έρχεται να τα καλύψει ο ιδιωτικός τομέας και μάλιστα ανεξέλεγκτα. Και είναι φανερό ότι η ίδια η πολιτική εξουσία που αδιαφορεί για την δημόσια υγεία, ενθαρρύνει την ανάπτυξη ιδιωτικών επενδύσεων. Μπήκαν στο χώρο άτομα που δεν είχαν ιδέα από υπηρεσίες υγείας. Άραγε τί μπορεί να γνώριζε από υπηρεσίες υγείας κάποιος, καθ’ όλα αξιοπρεπής κατά τα άλλα, έμπορος στην λαχαναγορά; Κι όμως επένδυσε και πέτυχε, κάτι που σημαίνει ότι κάποια πράγματα γίνονται με τριτοκοσμικές μεθόδους και πρακτικές. Υπήρξε στήριξη άνωθεν...”.

ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ... ΤΙ ΟΜΩΣ;

“Σ’ αυτήν την απαξίωση του ΕΣΥ καμιά φορά έχουμε ευθύνη κι εμείς οι συνδικαλιστές. Όταν τονίζουμε τις ελλείψεις που υπάρχουν, το κάνουμε για να πειστεί το υπουργείο Υγείας και η εκάστοτε Διοίκηση του Νοσοκομείου, να τις καλύψει. Αναγκαστικά οι ελλείψεις αυτές δημοσιοποιούνται”.

Έτσι έρχεται ο αρμόδιος υπουργός να στηριχθεί πάνω σ’ αυτές τις πιέσεις που κατά καιρούς ασκούνται. “Αφού λοιπόν κι εσείς θέλετε ν’ αλλάξουν κάποια πράγματα, τα αλλάζουμε. Προχωρούμε σε μεταρρύθμιση...”. Σε ποιά κατεύθυνση όμως;

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ

Αν και είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο η παροχή υπηρεσιών υγείας να γίνεται με ευθύνη της Πολιτείας, τώρα η ευθύνη αυτή φεύγει από το υπουργείο και μετατίθεται στις Περιφέρειες, στα λεγόμενα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας (ΠΕΣΥ) που εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, είναι σε διοικητική αντιστοιχία.

Η διαχείριση των πόρων θα γίνεται πλέον από τον Οργανισμό Διαχείρισης Πόρων Υγείας (ΟΔΙΠΥ). Πρόκειται για έναν φορέα όχι δημοσίου αλλά

ιδιωτικού δικαίου που θα διαχειρίζεται χρήματα που θα παίρνει από τον κλάδο υγείας των πέντε μεγάλων ασφαλιστικών ταμείων. Με τον τρόπο αυτό φεύγει από το υπουργείο Υγείας το βάρος της ευθύνης.

Η διοίκηση του ΠΕΣΥ θα διορίζεται από την αρμόδια επιτροπή της Βουλής (ουσιαστικά από τον εκάστοτε υπουργό). Αυτή θα διορίζει το Συντονιστικό Συμβούλιο του εκάστοτε Νοσοκομείου το οποίο (Νοσοκομείο) παύει ν’ αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και γίνεται αυτόνομη διοικητικά μονάδα, με μονοπρόσωπη Διοίκηση, τον διοικητή – Πρόεδρο, τον επωνομαζόμενο manager, ο οποίος αποφασίζει μόνος του.

Καταργούνται τα Διοικητικά Συμβούλια και η αιρετή επισημοποιημένη επιτροπή αντικαθίσταται με διορισμένο, από τον διορισμένο διοικητή του ΠΕΣΥ, επιστημονικό συμβούλιο. Καταργούνται οι αιρετοί τομεάρχες και οι αιρετοί εκπρόσωποι των γιατρών και των εργαζομένων στην Διοίκηση του Νοσοκομείου, αφού και αυτή καταργείται.

Η τεχνική υποστήριξη θα παρέχεται από Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.) που θα δημιουργηθούν σε επίπεδο ΠΕΣΥ και οι οποίες θα αναλάβουν όλες τις προμήθειες. Έτσι η διαχείριση του δημοσίου χρήματος δεν θα γίνεται πλέον από τις διοικήσεις και το υπουργείο αλλά από μία Α.Ε. την οποία θα εποπτεύει ο Διοικητής του ΠΕΣΥ.

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ...

Μέχρι τώρα υπήρχε έλεγχος τριών διαφορετικών επιπέδων: ο πολιτικός, που τον ασκούσε το ίδιο το υπουργείο, ο οποίος ουσιαστικά καταργείται αφού μετατίθεται στο ΠΕΣΥ, ο κοινωνικός, με την συμμετοχή τοπικών φορέων στην Διοίκηση του Νοσοκομείου, ο οποίος πλέον καταργείται, όπως καταργείται και ο εργατικός έλεγχος αφού δεν υπάρχει αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στη Διοίκηση.

“Όταν θέσαμε το ζήτημα στον κ. υπουργό, είτε μόνο: “θα είναι καλύτερα απ’ ότι είναι τώρα”. Δεν ξεμπερδεύει όμως κανείς με μία κουβέντα. Θα είναι χειρότερα! Θα δίνει ο φορολογούμενος πολίτης δέκα δραχμές για νοσοκομειακά μηχανήματα και θα φτάνουν δύο στον προορισμό τους. Ας με πείσει κάποιος για το αντίθετο. Μία Α.Ε. δεν ελέγχεται όπως ελέγχεται ένα Ν.Π.Δ.Δ. Εδώ η “ελεύθερη αγορά” κατορθώνει και βρρίσκει “υπόγειες διαδρομές” σε ΝΠΔΔ παρ’ όλο που εκεί λειτουργούν τόσοι ελεγκτικοί μηχανισμοί και θα παταχθεί η διαφθορά με Α.Ε.:”.

ΠΟΙΟΙ ΔΙΑΦΩΝΟΥΝ...

Με την μεταρρύθμιση που επιχειρείται και τα όσα αυτή εμπεριέχει διαφωνούν οι Νοσοκομειακοί Γιατροί, η ΓΣΕΕ, αντιδρά η ΑΔΕΔΥ, δεν συμφωνούν ο Πανελλήνιος Ιατρικός αλλά και οι τοπικοί Ιατρικοί Σύλλογοι, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία (ΠΟΕΔΗΝ), δεν συμφωνεί κανείς απ' τους φορείς του ΙΚΑ, δεν συμφωνεί κανένα πολιτικό κόμμα, αλλά και μέσα από το κυβερνητικό κόμμα εκφράστηκαν διαφωνίες. Ακόμα κι αν υποθεθεί ότι η διαφωνία των πολιτικών κομμάτων οφείλεται σε μικροκομματικούς λόγους, παραμένει ένα σοβαρό ζήτημα το γεγονός ότι δεν υπάρχει κοινωνική στήριξη, ούτε συναίνεση από κανένα υγειονομικό φορέα ή τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση.

ΟΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Από την πλευρά τους οι γιατροί δεν διατάζουν να μιλήσουν για τις δικές τους αδυναμίες αλλά και για τα αίτια που τις προκαλούν και τις συντηρούν. Στο σημείο αυτό, η συζήτηση με τον κ. Γεναρίδη είναι κάτι σαν κατάθεση ψυχής.

“Εγώ θέλω να κουβεντιάσω τις δικές μας αδυναμίες οι οποίες άλλωστε δεν κρύβονται. Ο κόσμος τις ξέρει. Κατ' αρχάς οι υπηρεσίες είναι κάπως απρόσωπες. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι όταν κάποιος θέλει να πάει στο Νοσοκομείο, προυπαθεί πάντα να βρει κάποιον γνωστό. Αν γνωρίζει έναν - δύο γιατρούς, κατά προτίμηση διαφορετικών ειδικοτήτων, νοιώθει ασφάλεια. Άρα το ασφαλιστικό σύστημα και το σύστημα περίθαλψης το έχει εμπιστοσύνη. Εκείνο που φοβάται είναι το πού θα πάει και πώς θα του φερθούν.

Είναι αλήθεια ότι οι περισσότεροι υγειονομικοί είναι κάπως απόμακροι. Δεν υπάρχει το δέσιμο που έχει ο περισσότερος κόσμος με τους ιδιώτες γιατρούς, που κάθε οικογένεια γνωρίζει το γιατρό της, τον έχει εμπιστοσύνη, η σχέση είναι ζεστή, ανθρώπινη.

Αυτό το απόμακρο εύκολα αναλύεται. Οι νοσοκομειακοί γιατροί δεν είναι κακότροποι από γονίδιο, ούτε αποτελεί αυτό μία γενικευμένη εικόνα. Στο Νοσοκομείο και ο ασθενής γίνεται κακότροπος, σε αντίθεση με την συμπεριφορά του στο ιδιωτικό ιατρείο, όπου εκεί είναι γλυκομίλητος με τον γιατρό και ο γιατρός μαζί του.

Βέβαια, ο ασθενής έχει το ζόρι του, τον πόνο του... Όμως δεν μιλάμε για επείγοντα περιστατικά

όπου όταν προκύπτουν, πέφτουμε όλοι μαζί να βοηθήσουμε. Το ζήτημα προκύπτει με τα ελεγχόμενα, τα “ψυχρά” όπως τα λέμε περιστατικά.

Έρχεται κάποιος και λέει: “Θέλω αυτήν την εξέταση”. Επειδή δεν υπάρχει η απαιτούμενη υποδομή στο Νοσοκομείο, αρχίζει και μπαίνει ζήτημα ραντεβού. Εκεί αρχίζει η τριβή!

Κι εγώ που είμαι γιατρός θέλω, από τη στιγμή που θα παρουσιαστεί το πρόβλημα υγείας, από την ίδια στιγμή να αρχίσει και η αντιμετώπισή του. Δεν μπορώ να διανοηθώ ότι η αντιμετώπιση του προ-

βλήματος θα αρχίσει μετά από ένα μήνα. Δυστυχώς, όμως, έτσι συμβαίνει.

Καθώς δεν υπάρχει οργανωμένη πρωτοβάθμια περίθαλψη, έρχεται για παράδειγμα, κάποιος ασφαλισμένος του ΟΓΑ και λέει: “Έχω έναν πόνο στην κοιλιά”. Πρέπει να διερευνηθεί. Εδώ αρχίζει το πρόβλημα που δεν είναι ζήτημα γιατρού αλλά των δυνατοτήτων που του δίνονται. Μία από τις εξετάσεις είναι μία γενική αίματος ή ένας υπέρηχος κοιλιάς. Μπορούν να γίνουν εκείνη τη στιγμή; Όχι, διότι και τα δύο εργατήρια ασχολούνται πρωτίστως με τους ασθενείς του Νοσοκομείου. Επειδή δεν υπάρχει υποδομή για τους εξωτερικούς ασθενείς, αναγκαστικά μπαίνουν σε λίστα αναμονής. Όμως ο ασθενής που έρχεται στο Νοσοκομείο επειδή πονάει, μπορεί να κατανοήσει ότι πρέπει να περιμένει ένα μήνα; Ή και έξι μήνες, όπως συμβαίνει σε άλλα Νοσοκομεία; Εγώ, λέω, ούτε μία βδομάδα. Κι αυτό πολύ είναι... Όμως αυτή είναι η κατάσταση. Κι από εδώ αρχίζει η τριβή. Για να δώσεις στον άρρωστο ή στο συνοδό του να καταλάβει τι ακρι-

βώς συμβαίνει, πρέπει να του κάνεις ανάλυση μισής ώρας. Σε μισή ώρα εγώ εξετάζω δύο αρρώστους. Μπορώ να διαθέσω αυτό το χρόνο να εξηγήσω στον καθένα όλα αυτά;

Έτσι και κακότροπος γίνεσαι και το ίδιο εισπράττεις από τον ασθενή και δημιουργείται μία κακή σχέση. Αυτή η κατάσταση, σ' αυτό το πλαίσιο λειτουργίας του Νοσοκομείου, δεν μπορεί να διορθωθεί. Σηκώνω τα χέρια ψηλά.

Το σύστημα λειτουργίας οδηγεί σε καταστάσεις τελείως διαφορετικές από αυτές που πρέπει να θέλουμε να είναι. Και ο άρρωστος με έχει ανάγκη αλλά κι εγώ τον έχω ανάγκη αφού η δική του παρουσία ορίζει την δική μου. Δυστυχώς όμως οι αδυναμίες του Συστήματος μεταφέρονται και εκφράζονται αλλού, εκεί που δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα”.

ΝΟΟΤΡΟΠΙΕΣ

Πάντως υπάρχει μία αντίληψη που λέει ότι ο νοσοκομειακός γιατρός διέπεται από την κακώς νοούμενη δημοσιούπαλληλική αντίληψη, οπότε αντιμετωπίζει αδιάφορα τον παράγοντα “παραγωγικότητα”.

Όταν τέθηκε αυτό το ερώτημα, η αντίδραση του κ. Γεναρίδη ήταν μία ευχάριστη έκπληξη όταν είπε “ορισμένες φορές είναι σωστή αυτή η αντίληψη. Γίνονται κι αυτά. Ειδικά πέρσι και πρόπερσι που το Χρηματιστήριο είχε “σουξέ”, κάποιοι γιατροί ή υπάλληλοι του Νοσοκομείου, είτε μόνιμα, είτε κλεφτά, έβλεπαν τηλεόραση. Αλλά οι υπερβολές είναι εύκολες και δεν μπορεί η εξαίρεση να αποτελεί γενίκευση. Αλλά εγώ λέω ότι υπάρχουν τέτοιες καταστάσεις. Ποιος φταίει για όλα αυτά; Εγώ επιμένω ότι το σύστημα διοίκησης του Νοσοκομείου πρέπει να είναι δημοκρατικό κι όχι αυταρχικό. Μερικοί νομίζουν ότι ο αυταρχισμός μπορεί να λύσει τέτοια ζητήματα. Αμ δε... Ο αυταρχισμός ευνοεί τέτοια φαινόμενα. Σημαίνει αναξιοκρατία. Δεν δίνει λόγο αντίθετα με την Δημοκρατία, η οποία και λογοδοτεί και ελέγχεται”.

ΠΟΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ;

Οι διαδικασίες επιλογής των γιατρών για επιμορφωτικά σεμινάρια καθορίζονται από τις φαρμακευτικές εταιρείες.

“Τζιράρεις το φάρμακό της και σε στέλνει...”.

Κατά συνέπεια η επιλογή δεν γίνεται με βάση τις ανάγκες του Νοσοκομείου. Τέθηκε κατ' επανάληψη το ζήτημα της επιμόρφωσης στο υπουργείο. Απόκριση καμία...

Στη διάρκεια τίθεται το ζήτημα της αξιολόγησης των γιατρών που έχει άμεση σχέση με την επιμόρφωσή τους.

Στο περίφημο νόμο 1397 η διάταξη που προβλέπει ότι οι γιατροί πρέπει να αξιολογούνται και να επαναξιολογούνται ήταν πρόταση των ίδιων των γιατρών. Εκείνος που είχε αντιρρήσεις ήταν το υπουργείο!!! Τελικά, ύστερα από πιέσεις, συμπεριλήφθηκε στο νόμο αλλά δεν εφαρμόστηκε ποτέ!

“Εφόσον όλα έχουν, λίγο πολύ χαρακτήρα πελατειακού, όλοι απέφυγαν την σύγκρουση. Αν αξιολογηθεί ένας γιατρός ανεπαρκής, πιθανόν να πάει κόντρα στο υπουργείο κι αυτό δεν το θέλουν. Είναι το λεγόμενο “πολιτικό κόστος”.

Η ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

“Οι θέσεις των γιατρών στα Νοσοκομεία πήγαιναν χέρι – χέρι. Αν και μιλούσαμε για επιτροπές κρίσης, που θα βαθμολογούν κ.λ.π., η πραγματικότητα ήταν ένα μεγάλο ρουσφέτι ανάμεσα στα κόμματα εξουσίας.

Τα κριτήρια που προβλέπονται από το νόμο, δεν παίζουν μεγάλο ρόλο. Το μεγάλο αλησβερίσι γίνονται ανάμεσα στο κυβερνητικό κόμμα και την αξιωματική αντιπολίτευση που είχε υπό τον έλεγχό της τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο. Εκτός από τις πρώτες κρίσεις από τις οποίες στελεχώθηκε το Σύστημα, όταν άρχισαν να προκηρύσσονται μία – μία οι θέσεις, άρχισε και το αλησβερίσι. Κι ακόμη εκεί είμαστε. Είναι οι πελατειακές σχέσεις με τα κόμματα. Εκεί παίζεται το παιχνίδι”.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΑΛΗΨΕΙΣ

Ρεπορτάζ για τα προβλήματα κάποιου Νοσοκομείου. Ερωτάται ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και απαντά: “το κύριο πρόβλημα είναι η καθαριότητα, η κτιριακή υποδομή και ο ξενοδοχειακός εξοπλισμός. Αλλά πρωτίστως η καθαριότητα”.

Στην ίδια ερώτηση, ο πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής, απαντά: “Το κύριο πρόβλημα είναι ζήτημα υποδομής σε νέες τεχνολογίες. Με βάση τα αιτήματα που υπάρχουν από τις κλινικές του Νοσοκομείου, απαιτούνται επενδύσεις ύψους 5 δις.”.

Αναρωτιέται κανείς: στο ίδιο Νοσοκομείο εργάζονται και οι δύο;

Ο δεύτερος, ο οποίος είναι αιρετός, σαν πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής, βλέπει τα πράγματα από τη σκοπιά του γιατρού, που αναζητάει και

λύτερες συνθήκες και υψηλότερο επίπεδο παροχής υπηρεσιών. Ο πρώτος είναι διορισμένος, υπηρετεί ένα σύστημα και καλείται να εφαρμόσει την πολιτική που εκπορεύεται από την κεντρική διοίκηση.

“Από τον κανόνα αυτό δεν ξεφεύγει κανένα Νοσοκομείο, ούτε βέβαια και το Νοσοκομείο Βέροιας. Την τελευταία 5ετία δεν έγινε ούτε μία σοβαρή επένδυση. Την ευθύνη την έχει κυρίως το υπουργείο Οικονομικών για το οποίο τα πάντα είναι μεγέθη, ποσοστά, ΟΝΕ κ.λ.π. Η κοινωνική πολιτική δεν ασκείται από τα αντίστοιχα υπουργεία αλλά από αυτό των Οικονομικών. Βέβαια το υπουργείο Υγείας από την πλευρά του έχει το άλλοθι της σφιχτής πολιτικής της ενιαίας κεντρικής διοίκησης αλλά αυτό δεν είναι δικαιολογία. Άμα δεν σ’ αφήνουν να κάνεις τη δουλειά σου όπως πιστεύεις, σηκώνεσαι και φεύγεις. Κι όμως, κανένας δεν παραιτήθηκε. Όσοι φύγανε, “τους παραιτήσανε”

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

“Κάποτε σε κάποιο Νοσοκομείο που δούλευα, κοροΐδευαν τον αντιπρόεδρο γιατί ασχολιόταν όλη μέρα με το ποιες βρύσες ήταν ανοιχτές και πού πρέπει να στείλει τον υδραυλικό. Τέτοιοι άνθρωποι δεν μπορούν να διοικήσουν Νοσοκομείο...”

“Το Νοσοκομείο Βέροιας είναι η μεγαλύτερη επιχείρηση του Νομού. Πρέπει να διοικείται από μία διοίκηση καθ’ όλα ικανή, με σύγχρονη γνώση των νόμων της αγοράς, των τεκταινομένων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης...”

“Κοινή γνώμη όλων, συμπεριλαμβανομένων και των υπουργών είναι ότι οι πιο ανεπαρκείς υπηρεσίες είναι οι διοικητικές. Δεν φταίνε οι άνθρωποι που εργάζονται σ’ αυτές. Είναι γιατί κανείς δεν τους έδωσε σημασία...”

“Η κυβέρνηση, για να παρουσιασθεί ως αδέκαστη, χρησιμοποίησε σαν “τρυκ” γιατρούς που έφυγαν θορυβωδώς αλλά επέστρεψαν αθόρυβα...”

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΕΡΟΙΑΣ: ΑΝΑΠΑΝΤΗΤΑ ΓΙΑΤΙ

“Τα επίσημα στοιχεία για τις αξονικές τομογραφίες από το 1995 έως το 2000 τα έδειξα στον Γ.Γ. του υπουργείου Υγείας. Έμεινε έκπληκτος”.

Μόνο το 2000 ξοδεύτηκαν περίπου 90 εκατομμύρια δραχμές για αξονικές τομογραφίες, από τα οποία τα 26 εκατομμύρια πήγαν στο Νοσοκομείο Νάουσας και τα 64 εκατομμύρια σε ιδιώτες. Ένας πολύ καλός αξονικός τομογράφος, σύμφωνα με πληροφορίες, κοστίζει περίπου 130 εκατομμύρια δραχμές. Το Νοσοκομείο, μόνο σ’ ένα χρόνο δίνει 90, μπορεί και 100 εκατομμύρια. Αγοράζοντάς τον σε ενάμισι χρόνο θα έκανε απύουβη. Κι όμως, παραμένει χωρίς αξονικό τομογράφο...

Αυτός που υπάρχει στο Νοσοκομείο Νάουσας δεν μπορεί να καλύψει όλα τα περιστατικά. Οι ιδιώτες κλείνουν αργίες και γιορτές. Μία κρανιοεγκεφαλική κάκωση, και σοβαρή να μην είναι, με δεδομένο ότι ούτε στο Νοσοκομείο Νάουσας, ούτε σε ιδιώτη μπορεί να διερευνηθεί, οδηγεί στη λύση της μεταφοράς του ασθενούς στη Θεσσαλονίκη. Τέθηκε το θέμα στο αρμόδιο υπουργείο. Απάντηση δεν υπήρξε. Αντίθετα, λίγες μέρες αργότερα ο κ. υπουργός, σε συνέντευξή του, μίλησε για “ανεύθυνους γιατρούς επαρχιακών νοσοκομείων που δεν κρατάνε τα περιστατικά, αλλά τα στέλνουν στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη...”. Για ν’ ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας, εκτιμάται, ότι, το Νοσοκομείο Βέροιας έχει ανάγκη επενδύσεων της τάξης των 500 εκατομμυρίων

έως 1 δισ. Η απόκλιση αυτή οφείλεται και στο γεγονός ότι αν υποθεθεί ότι σήμερα κιόλας αποφασισθεί να γίνουν αυτές οι επενδύσεις, θα χρειασθούν, ελέω γραφειοκρατίας, περίπου 2 χρόνια να εφαρμοσθούν και μέχρι τότε τα δεδομένα θα έχουν αλλάξει.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Αναλυτικές καταστάσεις και εκθέσεις τομέων του Νοσοκομείου Βέροιας.

Αξονικές τομογραφίες. Από το 1995 έως το 2000, η συνολική δαπάνη για αξονικές τομογραφίες ξεπέρασε τα 400 εκατομμύρια. Με αυτά τα λεφτά θα μπορούσαν να αγοραστούν τρεις αξονικοί τομογράφοι. Και η κατάσταση συνεχίζεται...

Έκθεση του χειρουργικού τομέα:
Τι αναφέρει συνοπτικά: ότι οι αίθουσες των χειρουργείων δεν ανταποκρίνονται όλες στις απαιτήσεις ενός σοβαρού χειρουργείου, καθώς χρειάζονται κατάλληλο φωτισμό, χειρουργικά τραπέζια (χειρουργικό τραπέζι πήγε να πέσει κατά την διάρκεια εγχείρησης!!!) κλιματισμό, εξοπλισμό (χάλασε μηχάνημα και κόντεψε να πεθάνει άνθρωπος, τον έσωσαν οι γιατροί ανοίγοντας τον θώρακα), κατάλληλο κλίβανο αποστείρωσης. Έγινε τίποτα απ' όλα αυτά ή συνεχίζεται η ίδια κατάσταση στο όνομα της λιτότητας και της ανυπαρξίας επενδύσεων;

Αναισθησιολογικός τομέας: Προβλήματα που αφορούν στην οργάνωση - λειτουργία, στελέχωση, υλικό, λειτουργία χειρουργείου. Μεταξύ άλλων, απαιτούνται λειτουργία εξωτερικού ιατρείου αναισθησιολογικού τμήματος, ανανέωση και προμήθεια υλικού, οργάνωση Μονάδας Αυξημένης Νοσηλείας, οργάνωση των αιθουσών που χορηγούνται αναισθησίες.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Μπήκαμε αισίως στο 2001. Οι παραπάνω εκθέσεις χρονολογούνται από το 2000, το 1999... Υπάρχουν κι άλλες. Αλλά το ζητούμενο δεν είναι εκεί. Άλλωστε και η παράθεση των παραπάνω έχει ενδεικτικό χαρακτήρα.

Το μέγεθος, η σημαντικότητα, η βαρύτητα, το κόστος των ελλείψεων αποτελούν αντικείμενο αποτίμησης για τα θεσμικά όργανα. Το ζητούμενο είναι η νοοτροπία, η φιλοσοφία, ο τρόπος αντιμετώπισης.

Όταν από την έλλειψη ενός μονάχα εξαρτήματος, μηχανήματος, μπορεί να κριθεί μία ζωή. Το μέγεθος της κάθε έλλειψης δεν μπορεί να αποτιμηθεί απλά και μόνο σαν οικονομικό μέγεθος. Γιατί το δικαίωμα στην υγεία, το δικαίωμα στη ζωή δεν μπορεί να αποτελεί οικονομικό μέγεθος. Είναι ένα μοναδικό αγαθό πάνω από πολιτικές, λιτότητες και συμφέροντα. Είναι υπόθεση ζωής. **λ**

Ο νέος φακός
PUREVISION™
 αλλάζει το
 πρωινό ξύπνημα!

PUREVISION™

- Μοναδικός φακός, ο οποίος φοριέται χωρίς προβλήματα μέρα-νύχτα.
- Προσφέρει άνετη εφαρμογή από την πρώτη μέχρι την τελευταία μέρα
- Εξασφαλίζει υψηλότερη διαπερατότητα οξυγόνου κατά τη διάρκεια του ύπνου.

PUREVISION™ Κοιμάστε, Ξυπνάτε και θλέπετε καθαρά και εκ του ασφαλούς!

Ξεχάστε τις παλιές συνήθειες.

Ο νέος φακός επαφής **PUREVISION™** είναι ό,τι καλύτερο έχει να επιδείξει η εξέλιξη της τεχνολογίας στο χώρο των φακών επαφής.

Φορέστε τους και δείτε διαφορά!

Ζητήστε στα οπτικά καταστήματα

το ειδικό σύστημα/πακέτο **PUREVISION™**

BAUSCH & LOMB

Ρωτήστε
 για περισσότερες
 πληροφορίες τον
 εφαρμοστή σας.

Ο Π Τ Ι Κ Α
 Σ Α Β Β Α Τ Δ Η

ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 18
 ΒΕΡΟΙΑ
 τηλ.: (0331) 20335

ΧΡΙΣΤΟΔ. ΛΑΝΑΡΑ 1
 ΝΑΟΥΣΑ
 τηλ.: (0332) 26686

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 2 & ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 1
 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
 τηλ.: (031) 870.282

Η Αποκριά των Δροσινών και των γλεντζέδων!!!

της Χρύσας Λαμπροπούλου

επιβλητικός ή-
Οχος του ζουρνά
δίνει στα πόδια
και τις ψυχές φτερά, το
μπρούσκο κρασί ρέει άφθονο
προς τέρψη των αισθήσεων
και λύτρωση της ψυχής, τα
πειράγματα και τα τραγούδια
αντιλαλούν από τα στόματα
δεκάδων γλεντζέδων τις μέ-
ρες της Αποκριάς, στα σοκά-
κια και τις πλατείες της πα-
λιάς Βέροιας.

Δεκαετία του '60
στο καφενείο του Νώλη, των Αφών Δημητριάδη

Τα τουρκικά φέσια που φοράνε στα κεφάλια έδειχναν την περιπαικτική διάθεση των Βεροιωτών να σατιρίσουν την εποχή της τουρκοκρατίας, τότε που τα φέσια ήταν εξάρτημα της ενδυμασίας.

Όσο κι αν σήμερα ακούγεται παράδοξο, η Βέροια, η πρωτεύουσα της Ημαθίας φημιζονταν για τα αποκριάτικα δρώμενα και τα καρναβάλια της ειδικά την εποχή της Τουρκοκρατίας.

Ίσως γιατί ο κόσμος τότε ζώντας κάτω από τη δαμόκλειο σπάθη του τούρκικου ζυγού και αργότερα μετά τα στερημένα χρόνια της κατοχής, είχε συνειδητοποιήσει το εφήμερο της ζωής και είχε ανακαλύψει την αξία του μεγαλύτερου αγαθού της, το γέλιο. Οι Απόκριες ήταν το στήριγμα και το αποκούμπι κάθε βασανισμένου ανθρώπου που έψαχνε να ξελαφρώσει για λίγες στιγμές, λησιμονώντας βάσανα και καημούς του καθημερινού του βίου, πέφτοντας στην έκσταση του κεφιού και στην ουτοπία μιας ξέγνοιαστης ζωής. “Βουνά τα εδέσματα, ποταμοί τα πιοτά. Χωρίς περίσκεψη, χωρίς λογαριασμό. Λες κι αύριο τελειώνουν όλα τα αγαθά. Αλλά αν όλες τις εκδηλώσεις μας τις βασιζουμε μονάχα στο σκέλος της σκέψης σβήσαμε. Ο άνθρωπος πρέπει να λειτουργεί και με το νου μα πιο πολύ με την καρδιά” γράφει στο βιβλίο του “Βεροιώτικα Χρονικά” ο αείμνηστος Στέλιος Σβαρνόπουλος. Εκείνες τις ημέρες του καρναβαλιού τον άνθρωπο τον οδηγούσε η καρδιά και το συναίσθημα, η λογική καταχωριάζονταν μαζί με τα προσωπεία της υποκρισίας που φορούν συχνά οι άνθρωποι στις καθημερινές, διαπροσωπικές τους σχέσεις. Μαζί και η συστολή και η σεμνοτυφία.

Όπως αναφέρει ο Βεροιώτης συγγραφέας Αναστάσιος Χριστοδούλου στο βιβλίο του “Η Ιστορία της Βέροιας”, οι Βεροιώτες ξεφάντωναν μέχρι παρεξήγησεως!

“Παρέες διάφορες ντυμένοι με την δοξασμένην του αρματωλού φουστανέλλαν και τα επακόλουθα εξαρτήματα, πισλιά, τσαρούχια, σιάπκα, κάλτσες, βουδέτες και άφθονα ασημικά, περιέτρεχον την πόλιν χορεύουσαι και τραγουδούσαι εθνικά άσματα. Ο Λάκης Καλλιάνδρας ντυμένος γυναικεία ευρωπαϊκά, κοκώνα αποκαλούμενος, με την ομπρέλα αναποδογυρισμέ-

νη, συνέλεγε τα εκ των παραθύρων και των κύκλω θεωμένων, ριπτόμενα νομίσματα, γροσσάκια, μεταλλίκια, προς ψυχαγωγίαν των μετημφισμένων. Άλλες παρτές με δύρατα, περικεφαλαίας και στολάς ειδικάς ενεφάνιζον

ντες με τον ρυθμικόν χορόν και το πλέξιμο των ταινιών, την γαλανόλευκον, εις την θέαν της οποίας τα πλήθη ηλεκτριζοντο.

Δυστυχώς σήμερον όλα ταίτα παρημελήθησαν και προς ζημίαν της πόλεώς μας, αλλού σπεύδο-

όλων των κατοίκων της πόλης, σταθεροποιούνται, έλκουν την αγάπη και τη λατρεία του συνόλου και διατηρούνται στο τέλος σαν έθιμο. Το αυθεντικό γλέντι των Δροσινών, αλλά και οι χαρακτηριστικές τους φιγούρες έχουν

Δεκαετία του '80 στο καφενείο ΔΙΕΘΝΕΣ του αείμνηστου Ι. Καραφέντζου, εκεί που κάθε αποκριά έστηναν το γλέντι τους οι Δροσινοί με πολλούς ακόμη γνωστούς Βεροιώτες.

τον Μέγαν Αλέξανδρον και τον στρατόν του, και άλλας ιστορικές σκηνάς και επεισόδια, ικανά να αναπτέρωσουν το Εθνικόν φρόνημα, μικρών και μεγάλων, εις πείσμα των Αγάδων.

Τους αρματολούς και κλέφτες, τους οποίους ημείς αποκαλούσαμε "Καπεταναραίους", συνώδευαν όργανα εγχώρια. Οι οργανοπαίχται καίτοι Τουρκόγιουφτοι, εγνώριζον εν τούτοις και τα Εθνικά μας τραγούδια, τα οποία ευχαρίστως ηκούοντο, παιζόμενα. Δεν έλλειπεν βεβαίως και η σχετική σάτυρα, προξενούσα τον ακράτητον γέλωτα.

Ποιος δεν ενθυμείται το "Γαϊτανάκι" που τόσο επιτυχώς οισυμπολίται μας, Εμμανουήλ Παπαδήμος και Εμμανουήλ Φουντούκας παρουσίαζον, εμφανίζο-

μεν να παρακολουθήσωμεν το καρναβάλι, ενώ εάν το εσυνεχίζομεν, καλλιεργούντες αυτό στο καλλίτερον, θα προσελκύνομεν ξένους επισκέπτας, προς οικονομικήν ωφέλειαν. Η αναβίωσις μιας τόσοσν ωραίας παραδόσεως θα ήτο διττώσ ωφέλιμος, δια την πόλιν μας. Το παράδειγμα των άλλων ανά την Ελλάδα πόλεων, θα έπρεπε προ πολλού να μας είχε ζυπνήση".

Κατά τα μέσα της δεκαετίας του '40 νέα πρόσωπα με αγάπη για τη λαϊκή μας παράδοση και διάθεση να θυμίσουν στους παλαιότερους και να γνωρίσουν στους νεότερους τα μοναδικά στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού, δημιουργούν αυθόρμητες εκδηλώσεις χαράς και γλεντιού, που γίνονται σιγά - σιγά βιώματα

.....
**Ανάμεσα στις
 αυθόρμητες εκδηλώσεις
 χαράς και γλεντιού
 των Βεροιωτών ξεχώριζε
 το γλέντι που έστηναν
 για 50 ολόκληρα χρόνια
 οι αδελφοί Δροσινοί
 κάθε τελευταίο
 Σαββατοκύριακο
 της Αποκριάς
 και Καθαράς Δευτέρας
 στα καφενεία και
 τους δρόμους της πόλης.**

μείνει στην τοπική ιστορία, μέσα από τις μνήμες όσων τα έζησαν και από τις σελίδες των βιβλίων των ντόπιων συγγραφέων στις οποίες ζωντανεύουν με τρόπο γλαφυρό τα τεκταινόμενα της εποχής εκείνης:

"Στο πολύχρωμο φαντάζιο των δρόμων ξεχωρίζουν όπως κάθε χρόνο οι αδελφοί Δροσινοί, ο Λευτέρης κι ο Μήτσος, Ψηλοί, καμαρωτοί, με φορεσιές καινούργιες, με καλπάκια κατάμαυρα γυαλιστερά, με ζωνάρια κόκκινα, με αρειμάνια μουστάκια και τις καλοπελεκημένες γκλίτσες τους κατηφορίζουν κι ανηφορίζουν ασταμάτητα την πολιτεία και προσφέρουν χάρμα στα μάτια και διπλή περηφάνεια σε μας που τους αγαπούμε. Βήμα αργό και στέρεο και η ματιά γιομάτη δύναμη παρακολουθεί την ευθεία των δρόμων. Και πίσω τα

όργανα, τα πανάρχαια Ελληνικά όργανα οι ζουρνάδες (οξύαυλοι) και το νταούλι με το κρόταλο και την ζρανόβιτσα του μουσικού διάλογου. Και μέλπουν ασταμάτητα κι ακούραστα όλους τους σκοπούς της ελληνικής λεβεντιάς.

«Τρεις τζιανταμαράδες κι ένας σουβαράς» κι εκείνο το ατέλειωτο την ανυπόκριτη λαϊκή προσευχή πούναι γιομάτη μελωδία «βοήθα Παναγιά μας να ξεγλυτώσουμε κι όσα καντήλια έχεις Παναγιά μου θα στα χρυσώσουμε». Η ιδιότυπη αυτή παρελαση των αγαπημένων της πολιτείας μας σταματάει σε γνώριμους για να στηθεί χορός λεβέντικος.

Συρτός στα τρία, γαΐιντα μακεδονική, μουσταμπέικος, σβαρνάρια, νιζάμικος. Κάθε χορός και έργο τέχνης με την απαράμιλλη δεξιολεχνία του Λευτέρη και με το σωστό κράτημα του Μήτσου.

Ο κόσμος τους χαίρεται κι' αναφερώνουν οι καρδιές μας. «Πολλά ντουφέκια πέφτουνε κά-

τω στην Τριχοβίσιτα». Και η νεολαία που κινδυνεύει ν' αλλοτριωθεί από τα ξενόφερτα πεσκέσια ξεβουλώνει τ' αυτιά της από την βουή του ντίσκο κι ανοίγει διάπλατα τα έκθαμβα μάτια της και διδάσκεται τον σωστό ελληνικό τρόπο ζωής και μετά χαράς τον υποδέχεται» γράφει ο Στέλιος Σβαρνόπουλος.

Το έθιμο αυτό το ξεκίνησε ο μικρότερος αδελφός ο Λευτέρης, όταν την Αποκριά του '45 επισκέφθηκε το σπίτι του αδελφού του Δημήτρη συνοδεία οργάνων, κι από τότε αχώριστοι, συντροφιά με οργανοπαίχτες από κάθε γωνιά της Μακεδονίας (Νάουσα, Γουμένισσα κ.α.) σκορπούσαν κέφι και ζωντάνια, κερνώντας τον κόσμο και χορεύοντας λεβέντικους παραδοσιακούς χορούς. Στο αυθόρμητο αυτό πανηγύρι της χαράς, συμπαρασέρνανε μικρούς και μεγάλους, ανθρώπους από όλες τις κοινωνικές τάξεις ακόμη και την εποχή της δικτατο-

ρίας που οι συνθήκες δεν ευνοούσαν για τέτοια λαϊκά δρώμενα. Όπως μας διηγήθηκε ο κ. Λευτέρης Δροσινός, όταν κάποτε ένας αστυνομικός τους απειλήσε για διατάραξη της κοινής ησυχίας, τα βρήκε στη συνέχεια μπαστούνια από τον Διοικητή του, ο οποίος όχι μόνο τον επέπληξε αυστηρά, για την πράξη του, αλλά τον υποχρέωσε κιόλας να συνοδέψει τους Δροσινούς και τη χαρούμενη πομπή μέχρι και την επιστροφή τους στο σπίτι.

Πολλοί ήταν αυτοί ακόμη, που παρασυρόμενοι από το τρικουβερτο γλέντι που στήνονταν στα καφενεία ξεχνούσαν τις κοινωνικές τους υποχρεώσεις που είχαν με την οικογένειά τους και το ρίχναν στο χορό και στα κεράσματα με τους δύο αδελφούς. Την τελευταία μέρα δε, της εξόδου τους, όλος ο κόσμος τους εύχονταν από καρδιάς, «άντι και του χρόνου». Η ευχή αυτή και η προσημονή των Βεργιωτών κατάφερε

Ο μπάρμπα Τζιώτζιος ο Σερεμέτας

Ξεχωριστά παραλειπόμενα από τη Βεροιώτικη λαογραφία για τη γιορτή της Αποκριάς είναι και το καθιερωμένο μασκάρεμα του μπάρμπα Τζιώτζιου του Σερεμέτα και το γεύμα που παρέθετε ο ρέκτης Διευθυντής του Κυλικείου, ονομαζόμενος Στέφανος, όπως τα καταγράφει στο βιβλίο του «Βεροιώτικα Χρονικά» ο Στέλιος Σβαρνόπουλος:

Ο μπάρμπα Τζιώτζιος

- Τέλη μι μαλώνουν δεν μ' αφήνουν να γένω φέτος. Έτσι μίλησε παραπονιάρικα ο υπερήλικας μπάρμπα Τζιώτζιος Σερεμέτας αλλά τον καθησύχασα.
- Μπάρμπα Τζιώτζιο λίγο να γίνεις.
- Μωρέ θέλω μι δεν με ακούν τα ποδά-

να τους κρατήσει στους δρόμους μέχρι και το 1993. Ο αμείλικτος χρόνος που αφήνει λίγο ή πολύ τα σημάδια του στον καθένα μας και τα νιάτα που χάθηκαν, ανάγκασαν τους δύο λεβεντόκορμους άντρες να σταματήσουν το δημοφιλές δρώμενό τους, χαρίζοντας τους όμως σαν δώρο για τον ζωντανό και μερακλήδικο χαρακτήρα τους, μία περηφάνη κορμουςτασιά ακόμη και σήμερα.

Το πόσο αγαπήθηκε το συγκεκριμένο έθιμο των Αδελφών Δροσινού από τους κατοίκους της πόλης, καταμαρτυράται από το μικρό ποίημα που έγραψε γι' αυτούς στο βιβλίο του «Βεροιώτικα και Θρακιώτικα» ο Γιάννης Αλεξιάδης:

*Κι έτσι οι Δροσινοί κάθε χρόνο
δροσιίζουν
με χαρά στη ζωή συμβαδίζουν
ρουφάνε αγάπη γιατί την αξί-
ζουν
μια που ολόκληρη Βέροια αυτοί
συμβολίζουν.
Αυτοί οι δύο μαζί φτερουγί-
ζουν
και τον τόπο μας οι δύο σφρα-
γίζουν
όταν την χαρά ατενίζουν
και ζωή στη ζωή μας χαρίζουν.*

*Νταούλι, ζουρνάς μαζί πιπιλί-
ζουν*

*οι λεβέντες αγέρωχοι ατενίζουν
στο λαό της Βέροιας οι δύο χα-
ρίζουν*

*χαρά, λεβεντιά και καμάρι που
τρίζουν.*

*Τους ενχόμεστε νάναι γεμάτοι,
χαρά, καλοσύνη, και νάν' κο-
τοανάτοι*

*για να δίνουν πνοή στην πνοή
μας
και χαρούμενη ζωή στη ζωή
μας.*

Ο Μυστικός Δείπνος

Ο ρέκτης Διευθυντής του Κυλικείου Στέφανος κατά παράδοση κάθε πρωινό της Καθαράς Δευτέρας μαζί με τους εργατινούς προσφέρει στον καθένα κι από ένα κομμάτι λαγάνα με τυρί, χαλβά και εληές. Πολλοί φίλοι του τον επισκέπτονται για να γευτούν ένα κομμάτι λαγάνα και να πουν τα χρόνια πολλά.

Η προσφορά έγινε συνήθεια και ξεκινάει πάντοτε απ' την καρδιά του Στεφανή.

Η Καθαρά Δευτέρα

Σύμφωνα με ένα παλιό έθιμο, την Κυριακή της Αποκριάς

για μου.

- Αφού ντυθείς όπως εσύ θέλεις πάρε ένα ταξί και σε κάθε πλατεία κάνε την εμφάνισή σου κι έτσι θα γίνει σωστά το αντέτι.

- Καλά λες, δεν του σκέφκα. Τι να γένω λές;

- **Βοσκοπούλα.**

- Εντάξει θα πάω να βρω προσωπίδι και θα πράξω όπως με είπες.

Έτσι και φέτος ο μπάρμπα Τζιώτζιος έγινε βοσκοπούλα με ρόκα και αδράχτι και κράτησε γερά τη λαϊκή παράδοση με την όμορφη εμφάνισή του. Νάναι γερός να φκιάνει το αντέτι και πέρα από τα εκατό του χρόνια.

τελούνταν στον Μητροπολιτικό ναό της πόλης Μέγας Εσπερινός μετά το τέλος του οποίου οι ιερείς παρατάσσονταν στα στασίδια κάτω από τον Μητροπολιτικό θρόνο. Οι εκκλησιαζόμενοι τότε ξεκινώντας από τον Αρχιερέα, απάξονταν τα χέρια όλων ζητώντας συγχώρεση και ευχόμενοι Καλό Πάσχα.

Την επόμενη ημέρα, την Καθαρά Δευτέρα, οι νοικοκυρές έβραζαν όλα τα μαγειρικά σκεύη και τα καθάριζαν! Όσα φαγητά είχαν απομείνει τα έδιναν στις γύφτισσες, οι οποίες τα κρατούσαν σ' ένα τσουνάλι πήλινο, στο οποίο έριχναν μέσα όλα τα αψήσιμα φαγητά, καθώς άρχιζε η νηστεία που τηρείτο αυστηρά. Το τσουνάλι αυτό έμεινε παροιμιώδες όπως γράφει ο Αναστάσιος Χριστοδούλου, καθώς οι παλιοί Βεργιώτες όταν ήθελαν να χαρακτηρίσουν κάτι ανομοίως ανακατεμένο έλεγαν «σαν τσιγιούφτισας του τσουνάλ». Έτσι όλοι απαλλάσσονταν από τα αψήσιμα φαγητά που περισσεύειαν. «Μόνο ένας ιατρός, απηγόρευσε τοίτο, συνεχίζει ο συγγραφέας, παραγγέλων τους οικεί-

σε τούτο, συνεχίζει ο συγγραφέας, παραγγέλων τους οικείους του να του τα εναποθέτουν στο τζάκι, δια να τα καταβροχθείση ο ίδιος. Σήμερα, μιμούνται τον ιατρόν όλοι και συνεχίζουν τρώγοντας τα αρτήσιμα και μετά τας Απόκρρω».

Την ίδια μέρα, οι κάτοικοι της Βέροιας ξεχίνωνταν στις κοντινές φάρμες και στις όχθες του ποταμού Αλιάκμονα όπως και σήμερα, για να χαρούν τα Κούλουμα, τρώγοντας τον πατροπαράδοτο «φασλουταβάν». Το φαγητό αυτό γινόταν νοστιμότερο εάν παρασκευάζονταν σε σαμολαδόμυλο μέσα σε πήλινο τσουκάλι, με πολύ λάδι, παρμένο από το καζάνι που έβραζε μαζί με το ταχίνι.

Κλείνοντας τον κύκλο της καταγραφής των εθίμων, αξίζει ν' αναφερθούμε, στο πώς γιόρταζαν και οι οικογένειες που προέρχονταν από τον Πόντο, οι οποίες αποτελούσαν και αποτελούν μεγάλο μέρος του πληθυσμού της πόλης. Το λαογραφικό απόσπασμα που ακολουθεί προέρχεται από το βιβλίο «Λαογραφικά θέματα γύρω από τον Ελληνισμό του Πόντου» του Αναστάσιου Ευθ. Σιδηρόπουλου:

«Μετά μίαν εβδομάδα, το εσπέρας της Κυριακής Τυρινής, «εμπονέσια και με την συμμετοχήν όλων των οικογενειών του ιδίου γενεολογικού δένδρου εις την οικίαν του «μειζετερου» κατά τρόπον δε ωργανωμένον εγίνοντο, «τα συμπόσια», το φαγοπότι, δια να «εμπονεσιάζ'νε» επί το αυτό και εις ανάμνησιν του γεγονότος, διότι εις τοιαύτας προπαντός στιγμάς ήρχοντο και αι θλιβεραί σκέψεις περί του μέλλο-

ντος και εάν θα ηξιοίντο να ζήσουν όλοι έτσι και να εορτάσουν το Πάσχα. «Ας εμπονεσιάζομε, όλ' εντάμα και εφέτος. Τσι ζει τσι πεθάν» = (ας αποκριέσωμε μαζί όλοι, ποιος ζει ποιος πεθαίνει).

Εις τα συμπόσια της Αποκριάς εκάστη συγγενική οικογένεια έφερε μεθ' εαυτής εκτός των άλλων και όλα τα φαγητά που είχε ετοιμάσει, ανάλογα: χουλέρια = κουτάλια, σαχάνια = πιάτα χάλκινα, πεσχιούρια = πετσέτες και ότι άλλο ήτο απαραίτητο κατά την κοινήν συνεστίασιν εις το σπίτι του γενεάρχου, του μεγαλύτερου της γενεάς τη μειζετέρω.

Τα σκεύη την επομένην επλύνοντο με σταχτόνερο «δια να μη αντισριζ'νε = χαλάσουν τη νηστεία.

Την Καθαράν Δευτέραν ησυχολούντο από το πρωί ως το βράδυ με γεωργικές και άλλες εργασίες νηστεύοντας, «ενέστευαν» υπό την σημασίαν ότι δεν έτρωγαν τίποτε. Εκρατούσαν δε ολόκληρον την σαρακοστή (τεσσαρακοστή) όπως λέγει το δίστιχον. «Την σαρακοστή εκράτεσα 8 ημέρας...».

Προσπάθεια αναβίωσης του καρναβαλιού

Κατά τις αρχές της δεκαετίας του '90 έγινε μία τελευταία προσπάθεια αναβίωσης των καρναβαλικών δρώμενων, από την τότε ΔΕΤΟΠΟΚΑ με στόχο η πόλη της Βέροιας να αποκτήσει χρώμα και ζωντάνια τις ημέρες των Απόκρρω. Οι εκδηλώσεις περιλάμβαναν έναν συνδυασμό σύγχρονων και παραδοσιακών δρώμενων ξεκινώντας από τη μεγάλη καρνα-

βαλική παρέλαση και το κυνήγι του θησαυρού που προσέφερε στις διαγωνιζόμενες ομάδες χρηματικά έπαθλα μέχρι υπαίθρια γλέντια γύρω από τη φωτιά στην περιοχή της Κυψέλης. Παρ' όλο το ενθουσιώδες ξεκίνημα όμως και τη μεγάλη ανταπόκριση του κόσμου στην αναβίωση του καρναβαλιού, έπειτα από μία διετία - τριετία, ο Δήμος σταμάτησε τον παραπάνω κύκλο εκδηλώσεων χωρίς να δοθούν περαιτέρω διευκρινίσεις. Για κάποιους, το πρόβλημα ήταν το οικονομικό κόστος και για άλλους ο αθέμιτος ανταγωνισμός που δημιουργείτο με το πατροπαράδοτο καρναβάλι της Νάουσας.

Σήμερα η Βέροια στερείται δυστυχώς το ξεφάντωμα και τη διασκέδαση των αλλοτινών εποχών και οι κάτοικοί της είναι υποχρεωμένοι να επισκέπτονται γειτονικές πόλεις εντός και εκτός Νομού, για να μπουν στο πνεύμα των Απόκρρω. Η εικόνα των πλανόδιων γλεντοκόπων και οι μασκαράτες στα νυχτερινά κέντρα βρίσκονται τώρα πίσω μόνο από καλογυλισμένες κορνίζες σε ασπρόμαυρες φωτογραφίες. Ο κόσμος απόθεσε οριστικά στο σεντούκι του τις χάρτινες μάσκες μεταμφίεσης και τις στολές της κολομπίνας, της βοσκοπούλας και του τσολιά, επιλέγοντας να φοράει πια μόνο το καθημερινό του προσωπείο.

Πηγές:

«Βεροιώτικα Χρονιά» Στέλιον Σβαρόπουλον

«Η Ιστορία της Βέροιας» Αναστάσιος Χριστοδούλον

«Βεροιώτικα και Θριακιώτικα» Γιάννης Αλεξιάδης

«Λαογραφικά θέματα γύρω από τον ελληνισμό του Πόντου» Αναστάσιον Ευθ. Σιδηρόπουλον.

collection

LES BÉMONT

*Από το 1965
η παράδοση
συνεχίζεται*

EDOX

SWISS MADE

Αποκλειστική διάθεση:

Αγο

Κεντρικής 83 Τηλ. 0331 23.246

ΓΡΑΜΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ EDOX 0800 22111 (Πανελλαδικά)

**Οι χάλκινες προτομές του Δημητρίου Βικέλα
(αριστερά) και του Πιερ Ντε Κουμπερτέν που
κοσμούν την είσοδο του νέου μεγάρου της
Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (τέως ΕΟΑ)
στην οδό Βικέλα 52, παράλληλο της λεωφόρου
Κηφισιάς, στο Μαρούσι απέναντι από το
Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο της Αθήνας (ΟΑΚΑ)**

Ο Βικέλας, ο Κουμπερτέν και η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων

Την αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας περί της σχέσης του Δημήτρη Βικέλα, των Ολυμπιακών Αγώνων και του Πιερ Κουμπερτέν, επιχειρεί ο γνωστός δημοσιογράφος και φίλος της Βέροιας Πέτρος Λινάρδος, για το “Λάμδα”. Αφορμή, το “Διεθνές Συνέδριο Δημητρίου Βικέλα” που θα διοργανώσει ο Δήμος Βέροιας ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, στο πλαίσιο της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας αλλά και όσα λέγονται και γράφονται για το σκοπό αυτού του Συνεδρίου: να καταδειχθεί, δηλαδή, ότι ο Δ. Βικέλας κι όχι ο Κουμπερτέν, υπήρξε ο εμπνευστής της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων.

“ Προς Θεού: Ας μη βγει τέτοια πρόθεση προς τα έξω, αφενός γιατί δεν ανταποκρίνεται στην ιστορική αλήθεια και ακρίβεια και αφετέρου γιατί θα υπάρξει (δίκαια εν προκειμένω) αντίδραση από την Ολυμπιακή Επιτροπή. Όπως γνωρίζετε, πέραν της συγγραφής της βιογραφίας (αθλητικής) του Δημητρίου Βικέλα “Από το όραμα στην πράξη” (1996) χρόνια τώρα αγωνίζομαι για την αποκατάσταση του μεγάλου αυτού Έλληνα στις πρέπουσες φιλαθλητικές διαστάσεις (και όχι μόνο) και οφείλω χάριτας στους ευγενείς φίλους της Βεροίας που με περιβάλλουν με την εκτίμησή τους. Κατά συνέπεια μακράν η σκέψη ότι τα όσα γράφω αποτελούν υποτίμηση του Βικέλα ”

Ευαγγέλης Ζάππας, ο μεγάλος εθνικός ευεργέτης, ο οποίος με τα "Ολύμπια" (1859, 1865, 1885 και 1889) γνωστά και ως "Ζάππειες Ολυμπιάδες" χάραξε τον δρόμο για την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων (1896)

Ιωάννης Φωκιανός, ο μεγάλος Έλληνας, πρόεδρος του Πανελληνίου Γ.Σ. ο οποίος επέλεξε τον Δημήτριο Βικέλα ως εκπρόσωπο του ιστορικού σπύλλου του αλλά και της Ελλάδας στο διεθνές αθλητικό συνέδριο του Παρισιού που οργάνωσε ο βαρώνος Πιερ ντε Κουμπερτέν (1894) και όπου αποφασίσθηκε η αναβίωση των ολυμπιακών αγώνων

Οι άνθρωποι που χάραξαν τον δρόμο για την αναβίωση των ολυμπιακών αγώνων είναι γεγονός ότι προϋπήρξαν του βαρώνου Πιέρ ντε Κουμπερτέν. Κορυφαίοι όλων ο μεγάλος ευεργέτης Ευαγγέλης Ζάππας με τα "Ολύμπια" (περισσότερους γνωστούς αγώνες - τέσσερις τον αριθμό - ως Ζάππειες Ολυμπιάδες από το 1859 μέχρι το 1889. Ο έτερος είναι ο σπουδαίος φιλαθλητικός άνδρας της Βρετανίας γιατρός Γουίλιαμ Πενι Μπρούκς, ο οποίος οργάνωσε στην περιοχή του Στροφσάιρ της Αγγλίας "ολυμπιακούς αγώνες" όταν ο Κουμπερτέν ήταν παιδί... Είναι ο άνθρωπος ο οποίος μίλησε στον Κουμπερτέν περί της αναβίωσης των ολυμπιακών αγώνων με διεθνή συμμετοχή, όταν ο ολυμπιαρχής βαρώνος τον επισκέφθηκε (υπέργηρο όντα τον Μπρούκς) στην Αγγλία πριν από το συνέδριο του Παρισιού (Σορβόνη) 1894 ο Μπρούκς είναι ο πρώτος - αυτό επιτάσσει να αναγνωρίζεται σύμφωνα με τους κανόνες της πραγματικής Ιστορίας της Τεργέστης "Κλειώ" δημοσιεύθηκε το 1881 εκτενέστατο ρεπορτάζ και σχόλιο ευμενές) την πρόταση για την αναβίωση ή ανασύσταση, κατά την έκφραση της εποχής, των Διεθνών Ολυμπιακών Αγώνων (δηλαδή "πανηγύρεως με συμμετοχή ξένων αθλητών") στην Αθήνα.

Ο Κουμπερτέν έδωσε σάρκα και οστά στην πρόταση του Μπρούκς (και στο όραμα του Ζάππα) με το να συμπεριλάβει ως οργανωτής του συνεδρίου της Σορβόνης του 1894 περί των "αρχών του φιλαθλητισμού" και θέμα (80-90-100 στο πρόγραμμα του συνεδρίου) τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Στην πρόταση αυτή του συνεδρίου ανταποκρίθηκε δραστικά

και "πεφωτισμένα" ένας άλλος μεγάλος Έλληνας, ο τότε πρόεδρος του ιστορικού Πανελληνίου ΓΣ Ιωάννης Φωκιανός, ο αποκληθείς "δρῦς της Γυμναστικής" ο οποίος είχε κληθεί στο συνέδριο αλλά για διάφορους λόγους δεν μετέβη στο Παρίσι με συνέπεια (τόσο ευεργετική, όπως αποδείχθηκε σύντομα) να ορισθεί ως εκπρόσωπος του Πανελληνίου ΓΣ και βέβαια σύμπαντος του Ελληνικού Αθλητισμού" ο αείμνηστος Δημήτριος Βικέλας, ανήρ εξαιρετικής μορφώσεως και γλωσσομαθείας, διαμένων εις Παρισίους, κοινωνικής δε εμφανίσεως μη επιδεχομένης ουδεμίαν σύγκρισιν" (όπως έγγραφεν ο μέγας παιδαγωγός της Αθλησης και αυτόπτης μάρτυρας των όσων συνέβησαν εκείνη την εποχή - Ιωάννης Χρυσάφης).

Είναι χρήσιμο να προτεθεί ότι ο επίτιμος αντιπρόεδρος του συνεδρίου (μετά από πρόταση του Κουμπερτέν) της Σορβόνης Ιωάννης Φωκιανός απέστειλε εκτενές υπόμνημα με τις σκέψεις, τις ιδέες και τις προτάσεις του περί της σύζευξης των αρχαίων ολυμπιακών αγώνων με τους υπό αναβίωση νεώτερους. Το υπόμνημα παρέλαβε ο Βικέλας, το μετέφρασε άψογα στα γαλλικά και μάλιστα σε ορισμένα σημεία το συνέπτυξε μετά από συνεννόηση με τον εντολοδόχο του πρόεδρο του Πανελληνίου Γ.Σ. Φωκιανό.

Είναι λοιπόν φανερό από όλα αυτά ότι σχηματοποιείται το ιστορικό τρίπτυχο:

Ζάππας και Μπρούκς αυτοί που χάραξαν τον δρόμο (στην πράξη γιατί στη θεωρία και άλλες φωνές είχαν ακουσθεί, ελληνικές και ξένες) για την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Ο Κουμπερτέν υλοποίησε τα οράματα αυτά με τη συνδρομή του Ιωάννη

Φωκιανού. Ο Βικέλας συνέδραμε στην πρόταση για την αναβίωση των ολυμπιακών που διατύπωσε στο συνέδριο ο εισηγητής γενικός γραμματέας της οργανωτικής επιτροπής (στη συνέχεια και της πρώτης Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Κουμπερτέν, με πρόεδρο τον Δημήτριο Βικέλα). Στο συγκεκριμένο γεγονός ο Κουμπερτέν δεν οικειοποιήθηκε ιδέα του Βικέλα. Αν αυτό συνέβη αφορά τον Ζάπτα και τον Μπρούζ.

Η μεγάλη εθνική ευεργεσία του Βικέλα έγκειται στο ότι υπερβαλλόγγισε την αρχική σκέψη του Κουμπερτέν για την αναβίωση των ολυμπιακών αγώνων στο Παρίσι το 1900 και πρότεινε και επέτυχε – με τη συμπαράσταση φιλελλήνων συνέδρων και ιδιαίτερα του αμερικανού καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Πρίνσετον Γουίλιαμ Σλόαν – την ανάθεση στην Ελλάδα του “εορτασμού των πρώτων διεθνών ολυμπιακών αγώνων εις Αθήνας” (όπως ανήγγειλε στο ιστορικό τηλεγράφημά του από το Παρίσι στον Φωκιανό ο Δημήτριος Βικέλας 23.6.1894).

Συμπέρασμα: Σκοπός του περί Βικέλα συνεδρίου στην πρωτο-

πολιτεία της Δυτικής Μακεδονίας, την Βέροια, δεν πρέπει να αναφέρεται το ότι “ο Βικέλας υπήρξε ο εμπνευστής της αναβίωσης των ολυμπιακών αγώνων” (τούτο είναι αντιιστορική αυθαιρεσία) αλλά να αναδεικνύεται, μέσα από τις εισηγήσεις αρμοδίων Ελλήνων και ξένων ιστορικών, λογοτεχνών, παιδαγωγών κλπ ότι το πολυσχιδές έργο, πραγματική ευεργεσία προς τη μικρή πατρίδα του (την Ελλάδα – τινες αποκαλούσαν και “Ψωροκόστανα” τα σύνορα της οποίας έφτασαν μέχρι τη Μελούνα, στις νότιες υπώρειες του Ολύμπου) μέσω της τέλεσης στην Αθήνα των ολυμπιακών αγώνων του 1896, της συμβολής στους εθνικούς αγώνες και στη Λογοτεχνία, της ανεκτίμητης προσφοράς στην Παιδεία και στον Πολιτισμό και άλλα πολλά. Φυσικά στην επιτυχία του συνεδρίου πολύτιμη θα είναι η συμπαράσταση του επί ένα και πλέον αιώνα δρώντος δημιουργικά και μορφωτικά κορυφαίου πνευματικού τέκνου του Δημητρίου Βικέλα του ευφήμως γνωστού “Συλλόγου προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων” (Σ.Δ.Ω.Β.) του οποίου έχω την τιμή να είμαι εταίρος και η διοίκηση του υπό την προεδρία του καθηγητού κ. Μανάφη θα τείνει ασφαλώς “ενήχοο ούς” σε κάθε επιστημονικής μορφής αίτημα των οργανωτών του εν Βεροία “Παγκοσμίου Συνεδρίου περί Δημητρίου Βικέλα” (όπως ασφαλώς θα συμβεί και με τα πανεπιστήμια Αθηνών και Αριστοτελείου).

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ Η μορφή του Δημητρίου Βικέλα

Το διεθνές συνέδριο το οποίο προγραμματίζεται να γίνει στη Βέροια είναι εξαιρετική ευκαιρία παράλληλα με την “ολυμπιακή ταυτότητα” του μεγάλου άνδρα να αναδειχθεί, μέσα από την επιστημονική εκτίμηση στις αρχές του 21ου αιώνα, η πανευρωπαϊκής – ουσιαστικά παγκόσμιας – εμβέλειας πνευματική μορφή του Δημητρίου Βικέλα. Τούτο γιατί επί σαράντα χρόνια – από το 1864 όταν δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά κείμενό του σε ευρωπαϊκή γλώσσα (πρόκειται για την έμμετρη μετάφραση στα γερμανικά του ποιήματός του “ΑΡΧΑΙΟΙ”) μέχρι το τέλος, σχεδόν της ζωής του, όταν το 1905 εκπροσώπησε το πανεπιστήμιο Αθηνών στο διεθνές συνέδριο Αθλητισμού και Γυμναστικής που έγινε στις Βρυξέλλες, η πνευματική και συγγραφική προσφορά του, είτε βρισκόταν στο Λονδίνο είτε στο Παρίσι και στην Αθήνα, έχαιρε βαθύτατου σεβασμού και ανυπόκριτης εκτίμησης σε όλη την Ευρώπη.

Χαρακτηριστικό δείγμα είναι ότι το κορυφαίο λογοτεχνικό του έργο, ο περιλάλητος “Λουκής Λάρας” μεταφράσθηκε σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες... Οι εφημερίδες και τα περιοδικά της Ευρώπης είχαν μονίμως ανοιχτές τις στήλες τους σε ό, τι προερχόταν από τη γραφίδα και το λόγο του μεγάλου Έλληνα.

Ο σπουδαίος παιδαγωγός της Αθήνας και εισηγητής στην Ελλάδα τόσο της σουηδικής Γυμναστικής όσο και του σχολικού Αθλητισμού Ιωάννης Χρυσάφης (αυτόπτης των ολυμπιακών αγώνων του 1896 δεδομένου ότι ήταν ο προπονητής της ομάδας Γυμναστικής του ιστορικού Εθνικού Γ.Σ. με έτος ίδρυσης το 1893) γράφει για τον Δημήτριο Βικέλα ότι “ήταν ανήρ εξαιρετικής μορφώσεως και γλωσσομαθείας, διαμένων εις το Παρίσι, κοινωνικής δε εμφανίσεως μη επιδεχομένης ουδεμίαν σύγκρισιν” (Αυτά επ’ ευκαιρία της ανάθεσης στον Βικέλα από τον Πανελλήνιο Γ.Σ. της εκπροσώπησης στο διεθνές συνέδριο του Παρισιού για “μελέτη των αρχών του φιλαθλητισμού και την αναβίωση των ολυμπιακών αγώνων” (1894)

Στην ελληνική εφημερίδα “ΚΛΕΙΩ” της Τετ-
 γέστης δημοσιεύθηκε στις 13/25 Ιουνίου του 1881

κείμενο υπό τον
 τίτλο “Ολυμπια-
 κοί Αγώνες εν
 Αγγλία” στο ο-
 ποίο γίνεται λό-
 γος για τους α-
 γώνες που διορ-
 γάνωσε από τις
 αρχές της δεκα-
 ετίας του 1850 ο
 άγγλος φιλέλλη-
 νας γιατρός
 Γουίλλιαμ Πένι
 Μπρούκς (στην
 περιοχή Μάτς
 Γουένλοκ του
 Στροπφσάιρ) ο
 οποίος είχε

“συστήσει” Ολυμπιακή Εταιρία (υπάρχει και ση-
 μερα...) καθώς και εξωσχολική “Ολυμπιακή Τά-
 ξη”. Ο Μπρούκς ήταν αυτός που πρώτος αναφέρ-
 θηκε στη διεξαγωγή στην Αθήνα “διεθνής ολυ-
 μπιακή πανήγυρις” (την εποχή συνηθιζόταν το

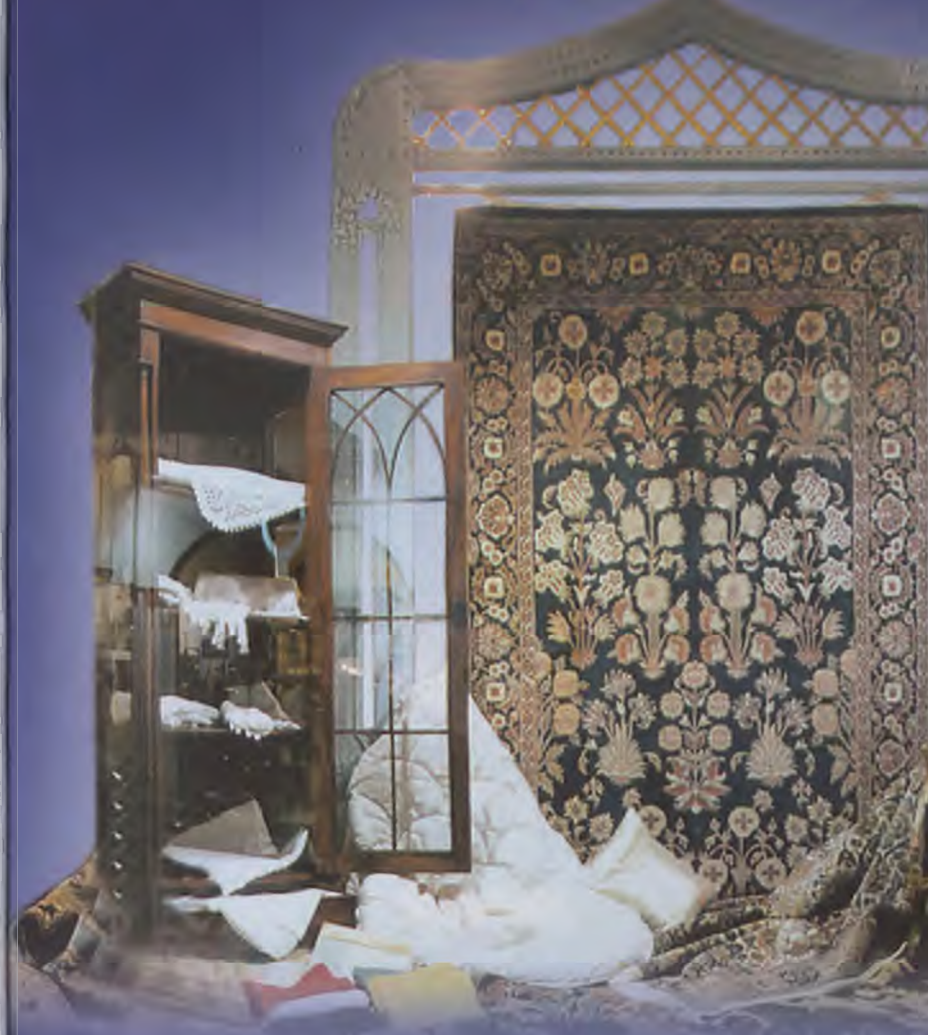
“πανήγυρις” προκειμένου και περί αθλητικών α-
 γώνων). Τούτο καταγράφεται στο δημοσίευμα

της “Κλειούς” το-
 νίζεται ότι “μέγα
 θα προκύψει κα-
 λόν, υπό διαφό-
 ρους απόψεις ώ-
 στε δεν αμφιβάλ-
 λομεν ότι η ελλη-
 νική κυβέρνηση
 θα παράσχει πά-
 σα ευκολιάν προς
 επίτευξη αυτής.
 Γ.Π. (Αυτά 13
 χρόνια πριν από
 το διεθνές αθλητι-
 κό συνέδριο του
 Παρισιού και 15
 χρόνια πριν από
 τους Ολυμπια-

κούς της Αθήνας 1896). Ο Μπρούκς είχε μιλήσει
 στον Κουμπερτέν για την αναβίωση των ολυμπια-
 κών Αγώνων λίγο πριν από το συνέδριο του 1894
 όταν ο βαρώνος επισκέφθηκε τον υπέργηρο φι-
 λέλληνα στο Μάτς Γουενλοκ της Αγγλίας.

Γουίλλιαμ Πένι Μπρούκς, ο επιφανής άγγλος φιλέλληνας, ο
 πρώτος που αναφέρθηκε στην αναβίωση των ολυμπιακών α-
 γώνων στην Αθήνα, με διεθνή συμμετοχή αθλητών. Αυτό συ-
 νέβη όταν ο Κουμπερτέν ήταν (μειράκιον και κάποιες δε-
 καετίες πριν από την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων του
 1896. Ήταν ο άνθρωπος που “δάνεισε” ιδέες στον Πιερ
 ντε Κουμπερτέν όταν ο ολυμπιάρχης βαρώνος επισκέφθη-
 κε τον υπέργηρο (1892) γιατρό Μπρούκς στο σπίτι του
 στο Μάτς Γουένλοκ της Αγγλίας και λίγο πριν από το διε-
 θνές αθλητικό συνέδριο του Παρισιού (1894) όπου και απο-
 φασίσθηκε η αναβίωση των ολυμπιακών αγώνων... Αυτά για
 την Ιστορία, που δεν πρέπει να ξεχνιέται για χάρη οποιασδήποτε
 σκοπιμότητας. 7

Λευκά Είδη Υγείας
Nova
 CARPE
 ΥΓΙΟΠΟΙΗΤΑ ΥΛΑ

ΔΙΟΓΕΝΗΣ PALACE

Στο ξεχωριστό περιβάλλον του
live ΔΙΟΓΕΝΗΣ PALACE
τώρα μπορείτε να διασκεδάσετε
απολαμβάνοντας το πλούσιο
Μουσικό Πρόγραμμα
με κορυφαίους καλλιτέχνες

Το κέντρο της διασκέδασης
Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή
Ζωντανή Μουσική

3ο χλμ. Βέροιας - Νάουσας Τηλ. 0331 72043, 29484, 22344

Δεξιώσεις γάμων,
αρραβώνων, βαπτίσεων
Χοροί
Εκδηλώσεις

ΤΜΗΜΑΤΑ
ανδρικά
γυναικεία

- Μασάζ
- Solarium
- Σάουνα
- Διατροφή

Υπεύθυνοι προγραμμάτων:
ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΜΠΕΝΑΚΗ ΕΛΕΝΗ
ΓΑΪΤΑΝΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

Σύμβουλος διατροφής:
ΑΝΘΟΥΛΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ Γυμνάσιο

aerobic

Step

body

sculpting

fitness

- Body Pump
- Tae-Bo Aerobic
- Μοντέρνο Τρίαθλο
- Body Mind
- Abs & Hips
- Hi/Lo Impact
- Aerobic Mix
- Step
- Latin
- Funky
- Hip Hop

- Μετατραυματική
αποκατάσταση

Κυριώτισσης
Τηλ. (0331) 704

η ... Αφροδίτη
σφράγισε
την επιτυχημένη πορεία

venus

Διεθνώς
πρωταγωνίστρια
ποιότητας

Σαράντα χρόνια πριν ο κάμπος της Βέροιας ελάχισιστα είχε τη σημερινή του μορφή. Αυτή η υπέροχη πεδιάδα ήταν εκεί, πάντα φιλόξενη κι εύφορη να καρπίσει, να τιμήσει τον ιδρώτα όλων αυτών των φιλότιμων παραγωγών που την πότιζαν, την καλλιεργούσαν, την κανάκευαν, προσμένοντας, με το δίκιο τους, να δουν τα όνειρά τους να παίρνουν σάρκα και οστά.

Το ροδάκινο ήταν μία πρωτοποριακή καλλιέργεια, γεμάτη υποσχέσεις που όμως έμεναν υποσχέσεις. Κυρίαρχη πρακτική της εποχής το τρίπτυχο των τριών άλφα: ασυμφώνητα – αζύγιστα – απλήρωτα.

Οι δημιουργοί της VENUS, άνθρωποι νοικοκύρηδες, προοδευτικοί, έβλεπαν λίγο πιο πέρα από την γραμμή του ορίζοντα, πονούσαν αυτή την γη, αναζητούσαν μία άλλη προοπτική, ένα άλλο αύριο. Να διαπραγματευθούν το βιός τους. Οι δυσκολίες που συνάντησαν στο ξεκίνημά τους ήταν τεράστιες. Διότι ο πόλεμος α-

πό το εμπορικό κατεστημένο ήταν πολύ μεγάλος. Η αυτοδιαχείριση ήταν μονόδρομος και μέσα τους έκαιγε ακατάπαυστη η φλόγα της αυτοδιαχείρισης.

Το όνομα ήταν μία επιλογή που καθορίστηκε από μία σειρά συνεκτιμώμενους παράγοντες. Επιλέχθηκε το όνομα της θεάς της ομορφιάς στα λατινικά, αφού η κατεύθυνση των δραστηριοτήτων ήταν προς τη Δυτική Ευρώπη. Κοντά στα σαράντα χρόνια τώρα, το όνομα VENUS έχει γίνει συνώνυμο της πρωτοπορίας, της ποιότητας, των νέων δρόμων, της καταξίωσης. Πάνω από τον Όλυμπο, η Αφροδίτη σίγουρα θα αισθάνεται περήφανη που δάνεισε το όνομά της και «έντυσε» μία απόλυτα πετυχημένη πορεία.

Το 1964 δημιουργήθηκε η συνεταιριστική οργάνωση VENUS. Ξεκίνησε ως κοινοπραξία παραγωγών λόγω των εγγενών αδυναμιών του συνεταιριστικού νόμου που δεν έδινε ευχέρεια κινήσεων.

Οι παραγωγοί ήταν από όλον τον Νομό. Οι περισσότεροι ήταν

μεγάλοι παραγωγοί αλλά ο αριθμός στο ξεκίνημα ήταν πολύ μικρός (15) λόγω του μεγάλου ποσού που απαιτούσε η αυτοδιαχείριση για αποτυχία αυτής, της μεγάλης προσπάθειας που ξεκίνησε την δραστηριότητά της από τα κρατικά ψυγεία του Κοπανού.

Τα αποτελέσματα την πρώτη χρονιά ξεπέρασαν κάθε προσδοκία. Οι τιμές εκκαθάρισης ήταν πολλαπλάσιες των τιμών του εμπορίου. Τον δεύτερο χρόνο τα μέλη γίνονται 54 και τον επόμενο χρόνο 83 ενώ το ενδιαφέρον των παραγωγών να συμμετάσχουν ήταν συνεχές και αυξανόμενο.

Ρίχνοντας από την πρώτη στιγμή το βάρος στην ποιότητα έξω από κομματικές κηδεμονίες και με καθαρά οικονομικά κριτήρια, η VENUS πολύ γρήγορα ανέβασε τον πήχυ πολύ ψηλά. Ήταν μία νησίδα αυτοδιαχείρισης και αυτοδιάθεσης των προϊόντων των μελών της που έφτασε σε σημείο πολύ γρήγορα, να αποτελεί ξεχωριστή αναφορά στα δελτία τιμών του εξωτερικού.

Τιμές Ιταλίας, τιμές Ελλάδας, τιμές VENUS.

Στη διετία 1966-1968 ολοκληρώθηκαν οι εγκαταστάσεις ψυγείων διαλογητηρίων με κεφάλαια τα οποία προέρχονταν από τις κρατήσεις των πολύ καλών εκκαθαρίσεων και απέκτησε το δικό της σπίτι. Η συμμετοχή των παραγωγών ήταν 3.000 δρχ. ανά στρέμμα, σημερινά 200.000 δρχ. περίπου. Το 1975 η VENUS «ξεφεύγει» πλέον από τους αρχικούς της

Μέλη του Δ.Σ. και στελέχη της VENUS. Από αριστερά: Αντώνης Γκουντής, Γεώργιος Μπέτσας, Κων/νος Βελιάδης, Παναγιώτης Γιαννακάκης, Στέλιος Θεοδουλίδης, Αντώνης Μαρκοβίτης, Θεολόγης Καραίνδος, Δημήτριος Πανταζής και Χριστόδουλος Μπέσιος.

στόχους. Είναι πρωταγωνίστρια στις εξαγωγές των νωπών, διακινώντας και με προμήθεια, σημαντικές ποσότητες μη μελών της.

Από το ξεκίνημά της κατακλύζεται από αιτήσεις παραγωγών που θέλουν να γίνουν μέλη της. Όμως ο σκοπός και οι δυνατότητες από την ίδρυσή της δεν ήταν να διακινήσει την παραγωγή όλων.

Απ' την άλλη, πώς να γυρίσεις την πλάτη σε αγρότες που αγωνιούσαν; Έτσι, μπορεί αθρόες εγγραφές να μην έγιναν, όμως η εμπειρία και οι γνώσεις της δόθηκαν απλόχερα. Το καταστατικό της αναδείχθηκε σε μπεστ σέλερ και αποτέλεσε τη βάση της λειτουργίας των κοινοπραξιών που στην εποχή εκείνη «φύτρωσαν» παντού σαν μανιτάρια.

Η δενδροκαλλιέργεια αυξάνεται ραγδαία λόγω των θετικών αποτελεσμάτων των κοινοπραξιών. Το εμπόριο κινείται πλέον διαφορετικά. Οι μονάδες ψυγείων - διαλογητηρίων γίνονται η μία μετά την άλλη, αναπτύσσονται παράλληλα επαγγέλματα κιβωτοποιείες, εταιρείες πλαστικών, μεταφορικές εταιρείες κ.λ.π. και μεταφέρεται η διακίνηση των περισσότερων αγροτικών προϊόντων άλλων νομών στην περιοχή μας λόγω της υλικότεχνικής υποδομής. Η απασχόληση

του εργατικού προσωπικού στις επιχειρήσεις και στους αγρούς είναι πολύ μεγάλη και δεν επαρ-

σης. Το βήμα αυτό είναι δυσκολότερο διότι ο κλάδος παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα. Τα α-

κεί στις περιόδους αιχμής το εργατικό δυναμικό του νομού.

Το 1983 η VENUS και όλες οι κοινοπραξίες των παραγωγών λόγω των κινητρών που δόθηκαν στις συνεταιριστικές οργανώσεις και της τροποποίησης του συνεταιριστικού νόμου παίρνουν και τυπικά την μορφή του συνεταιρισμού. Το 1989 είναι η χρονιά του επόμενου βήματος της μεταποίη-

γροτικά εισοδήματα γενικώς συμπιέζονται και το μέλλον δεν προβλέπεται καλό.

Η VENUS στην κρίση απαντά με οργάνωση και μετά από συστηματική προσπάθεια τριών ετών λειτουργεί το 1992 το κον-

ρο «παιδί» της. Αγοράζει το εργοστάσιο της EBIKON στην Αλεξάνδρεια και το εκσυγχρονίζει πλήρως. Οι εγκαταστάσεις της στην Βέροια και Αλεξάνδρεια είναι οι μεγαλύτερες στον κλάδο και καλύπτουν επιφάνεια 50.000

σικά πρόσωπα και 10 νομικά πρόσωπα (συνεταιρισμοί).

Η VENUS πρωτοπορεί συνεχώς: Το 1995 παίρνει πρώτη παγκοσμίως στον κλάδο το HACCP (ασφάλεια και υγιεινή παραγωγής). Το 1996 πιστοποιείται πρώτη παγκοσμίως με το ISO 9002 (ποιότητα). Το 1998 βγάζει πρώτη στην αγορά οκτώ νέα προϊόντα σε διαφανείς περιέκτες (κουπάκια). Το 2000 πιστοποιείται πρώτη παγκοσμίως με το ISO 14001 (περιβάλλον). Η πιστοποίηση αυτή είναι η πρώτη και μοναδική παγκοσμίως στον κλάδο.

Το 2000 εφαρμόζει το πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης και παραγωγής πρώτων υλών για το οποίο έγινε ήδη ο πρώτος έλεγχος από την ΟΠΕΓΕΠ.

Το 2001 εγκαθιστά εργαστήριο ανάλυσης υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων και εφαρμόζει μελέτη υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων.

Απασχολεί 1.500 εποχιακούς εργαζόμενους ημερησίως και είναι η πρώτη επιχείρηση σε απασχόληση σ' όλους τους κλάδους επιχειρήσεων στους Νομούς Ημαθίας, Πέλλας και Πιερίας.

Σήμερα θεωρείται ότι είναι παγκοσμίως πρωταγωνίστρια στην ποιότητα της κονσέρβας.

Όλα τα παραπάνω, όπως μας τόνισαν ο πρόεδρος του συνεταιρισμού Θεολόγης Καραϊνδρος και τα στελέχη του συνεταιρισμού Αντώνης Μαρκοβίτης και Στέλιος Θεοδοουλίδης, είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας που ξεκινάει από την Διοίκηση, τα στελέχη, τα μέλη του συνεταιρισμού, την ΑΤΕ, τις υπηρεσίες, το εργατοτεχνικό προσωπικό και τους συνεργάτες. 7

σερβοποιείο και παράλληλα θεσπίζει πρώτη σε ολόκληρη την Ελλάδα το «πόθεν έσχες» για τα μέλη της Διοίκησης, τα διευθυντικά στελέχη και τους προϊσταμένους.

Από την πρώτη κιόλας χρονιά έρχονται οι διακρίσεις για την μοναδική ποιότητα των προϊόντων.

Το 1998 αποκτά και το δεύτε-

τ.μ. Οι ποσότητες που διακινούνται είναι νωπά 8 εκατομμύρια κιλά περίπου (εσωτερικό, εξωτερικό και απόσυρση) και 33 εκατομμύρια περίπου κομπόστα σε πολλές συσκευασίες και εξάγονται κυρίως σε Ιαπωνία, Αγγλία, Καναδά. Η δυναμικότητα του κονσερβοποιείου είναι 40 εκατομμύρια κιλά. Τα μέλη του συνεταιρισμού σήμερα είναι 630 φυ-

ΕΠΙΠΛΟ & ΧΩΡΟΣ ΖΔΡΑΛΗ

ΕΚΘΕΣΗ: ΠΙΕΡΙΩΝ 216 ΤΗΛ: 74220, 23347 ΒΕΡΟΙΑ

καλωσήρθε το

ευρώ εηβη

Καλωσήρθε το δολλάριο έλεγαν κάποτε στην Ελλάδα,
περιμένοντας τον αμερικανικό στόλο.
Σήμερα ως χώρα της Ε.Ε. λέμε καλωσήρθε το ευρώ.
Χωρίς φυσικά να περιμένουμε κανένα στόλο...

Καλή μέρα και καλή χρονιά στο ευρώ θα πούμε την 1η Ιανουαρίου του 2002. Το νέο πολυσηχητημένο νόμισμα θα μπει σε 11 μήνες στην ζωή μας, στα νοικοκυριά και στις τσέπες μας.

Η ταλαιπωρημένη δραχμή, επιτέλους, έφτασε η ώρα να ξεκουραστεί. Η δραχμή που πριν πολλά χρόνια αντικατέστησε την τρύπια δεκάρα και το μισόφραγκο που μεγάλωσε γενιές ανθρώπων μας αποχαιρετά. Μετά από τα τόσα που έπαθε και άκουσε, μετά από τις τόσες υποτιμήσεις, που δέχτηκε ήρθε το πλήρωμα του χρόνου, όπου η ελληνική δραχμούλα θα μπει στο χρονοντουλάπο και θα αποτελέσει ένα συλλεκτικό κομμάτι που διέγραψε την δική της ιστορία στο διάβα του χρόνου. Δυστυχώς, δεν έχει φωνούλα για να μας μιλήσει για τις ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές που πέρασε...

Ήρθε η εποχή πια που τα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε θα έχουν ένα κοινό νόμισμα, το οποίο θα φέ-

ρει την ονομασία Ευρώ. Η χώρα μας αποτελεί το 12ο μέλος των Κρατών-Μελών της ζώνης του Ευρώ και ουσιαστικά εισέρχεται στο μεταβατικό στάδιο του Ευρώ από την 1-1-2001. Αυτή η περίοδος θα διαρκέσει μόνο ένα χρόνο. Έτσι στις αρχές του επόμενου έτους θα μπορούμε στην τελική ευθεία, όπου όλες οι χώρες εισέρχονται ταυτόχρονα. Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία που γίνεται κάτι τέτοιο. Για ένα μικρό χρονικό διάστημα από 1-1-2002 έως την 28-2-2002 θα κυκλοφορούν δυο νομίσματα, η δραχμή και το ευρώ. Ουσιαστικά από 1-3-2002 θα κυκλοφορεί αποκλειστικά το ισχυρό νόμισμα.

Το ευρώ θα κυκλοφορεί σε τραπεζογραμμάτια, τα οποία είναι επτά και θα έχουν την ονομασία των 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, ευρώ. Επάνω τους θα απεικονίζονται εποχές, τεχνοτροπίες της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης με κεντρικά στοιχεία τις γέφυρες, παράθυρα - διάδρομοι που συμβολίζουν την ενότητα και την δύναμη της Ευρώπης. Σ' όλα αυτά τα τραπεζογραμμάτια θα υπάρχουν τα «δώδεκα αστέρια» που είναι το σύμβολο της Ε.Ε. Κάθε ονομαστική αξία θα έχει διαφορετικό μέγεθος, χρωματισμό και στις τεχνικές προδιαγραφές θα λαμβάνο-

νται υπόψη οι ανάγκες όσων έχουν προβλήματα όρασης. Τα κέρματα που θα κυκλοφορούν θα είναι οκτώ, με ονομαστική αξία 1 ευρώ και 2 ευρώ και οι υποδιαίρεσεις τους θα είναι 1, 2, 5, 10, 20 και 50 σέντ. Η μια όψη τους θα είναι κοινή, ενώ στην άλλη θα υπάρχει ένα εθνικό χαρακτηριστικό που θα επιλέξουν τα Κράτη-Μέλη.

Η πρώτη, ίσως και μεγαλύτερη διαφορά που θα αντιμετωπίσουμε όλοι μας, είναι η παρουσία των δεκαδικών αριθμών. Εκεί που κάποτε το μάτι μας έπεφτε και το προσπερνούσε πολλές φορές ήταν στις 999 δραχ, όπου απλά κάναμε μια στρογγυλοποίηση. Τώρα όμως, τα πράγματα θα είναι διαφορετικά αφού και το 0,7 για παράδειγμα θα έχει αξία. Ένα λοιπόν, ευρώ υπολογίζεται στις 340,750 δραχμές και η τιμή θα είναι πλέον ο σταθερός μετατροπέας με τον οποίο θα γίνονται οι μετατροπές. Ήδη έχει ξεκινήσει η διπλή αναγραφή των προϊόντων σε δραχ και ευρώ, ενώ ήδη στις υπάρχουσες ταμειακές μηχανές αναγράφεται το συνολικό ποσό και στις δυο τιμές.

Στο νομό Ημαθίας, όπως και σε όλους τους νομούς της χώρας, έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετό καιρό μια καμπάνια ενημέρωσης. Το Επιμελητήριο Ημαθίας, Ο Εμπορικός Σύλλογος Βέ-

ροιας και όλοι οι οικονομικοί παράγοντες διοργανώνουν συνέχεια ομιλίες- Ημερίδες, στις οποίες καταγράφονται όλοι οι προβληματισμοί.

Ο Εμπορικός Σύλλογος εκτιμούν οι ειδικοί είναι αυτός που θα αποτελέσει το συνδετικό κρίκο μεταξύ του νέου νομίσματος με τον καταναλωτή. Η μύηση και η εκπαίδευση ουσιαστικά θα ξεκινήσει από τους καταστηματάρχες. Έτσι όσο έτοιμοι είναι εκείνοι τόσο πιο εύκολα θα γίνει η γνωριμία και εξοικείωση του καταναλωτικού κοινού με το ευρώ.

Πολλοί καταναλωτές μπορεί να δυσκολευτούν στην κατανόηση μετάβασης στο Ευρώ και ίσως να φοβούνται την αύξηση των τιμών. Οι καταστηματάρχες έρχονται σ' αυτό το σημείο να παίξουν το δικό τους ρόλο, έτσι ώστε να καθησυχάσουν τους πελάτες. Βοηθώντας και εξηγώντας τους, τα πρακτικά ζητήματα σχετικά με τις αγορές του ευρώ με την ακριβή μετατροπή, δίνοντάς τους σαφείς πληροφορίες για την διαφάνεια των τιμών, ακολουθώντας την καλύτερη μέθοδο, ώστε ο πελάτης τους να μην

φοβάται και να έχει την ανάλογη εμπιστοσύνη, σιγά-σιγά οι καταναλωτές θα μπουν στο κλίμα της εξοικείωσης. Από την στιγμή που δεν θα υπάρξει κανένας πανικός θα αρχίσουν να συνηθίζουν τις δεκαδικές μορφές που θα χρησιμοποιούν σχεδόν κάθε μέρα στην καθημερινή τους ζωή.

Φυσικά με την κυκλοφορία του Ευρώ δεν πρόκειται όλοι να αντιδράσουν με τον ίδιο τρόπο. Θα υπάρξουν οι ενθουσιώδεις πελάτες που θα είναι πρόθυμοι να ζήσουν τη μοναδική εμπειρία του νέου νομίσματος. Οι πραγματιστές, που θα αποδεχθούν το ευρώ και θα ζητήσουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης της μετάβασης. Οι συντηρητικοί καταναλωτές, που θα αντιτίθενται στην αλλαγή και θα τους απασχολεί το υψηλό κόστος και συνέχεια θα απαιτούν να δουν τα πλεονεκτήματα του ευρώ στην καθημερινή ζωή. Οι μπερδεμένοι θα είναι πιο επιφυλακτικοί και θα ζητούν απλές, αλλά πολλές πληροφορίες και γι' αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με ιδιαίτερη

προσοχή. Αυτή η στάση των πελατών απέναντι στο νέο ισχυρό νόμισμα δεν πρόκειται να αλλάξει. Η άμεση όμως αντίδραση ήταν βρεθούν αντιμέτωποι στο κατάστημα με το ευρώ εξαρτάται κατά πολύ από το βαθμό διαφάνειας που είναι σε θέση να προσφέρει ο καταστηματάρχης.

Γι' αυτό οι καταστηματάρχες αυτή την χρονική στιγμή θα πρέπει να ενημερώσουν το προσωπικό τους, να ενδιαφερθούν για την αγορά ή αναπροσαρμογή των ταμειακών μηχανών τους, οι οποίες για τρίτη φορά δέχονται αλλαγές, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενημερώσουν σωστά το καταναλωτικό κοινό. 7

**Ευχαριστούμε το Επιμελητήριο Ημαθίας και τον Εμπορικό Σύλλογο για τη συνεργασία.*

έχουμε τον κατάλληλο συνδυασμό...

για να δουλεύουν όλα ρολοί...

και στη νέα οικονομία της ενωμένης Ευρώπης.

Οδηγούμενοι από την τεχνογνωσία και τη συνέπεια που μας χαρακτηρίζει,
είμαστε έτοιμοι να εξυπηρετήσουμε κάθε ανάγκη σας στο χώρο των μηχανών γραφείου,
είμαστε έτοιμοι για την πρόκληση του ΕΥΡΩ!

Επιλογή εμπιστοσύνης!

ΛΟΥΚΙΔΗΣ - ΓΟΚΤΣΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ • ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΖΥΓΑΡΙΕΣ • ΕΤΙΚΕΤΟΓΡΑΦΟΙ • ΑΡΙΘΜΟΜΗΧΑΝΕΣ

VICE
ΣΕΙΜΑ

Βραχώδη και άγονα

Εκατοντάδες

βραχονησίδες, μικρά βραχώδη άγονα νησιά “δέρονται” από παντού, απ’ τα κύματα του Αιγαίου. Εξακολουθούν όμως να έχουν τη δική τους γοητεία και ομορφιά....

**Ευχαριστούμε τον αξιωματικό της στρατιωτικής Αεροπορίας κ. Δημήτρη Βράνα για την ευγενική παραχώρηση των φωτογραφιών από το προσωπικό του αρχείο.*

βραχονησίδα δυτικά της Λέρου

βορειοανατολικά της Χίου

βραχονησίδες κοντά στους Φούρνους

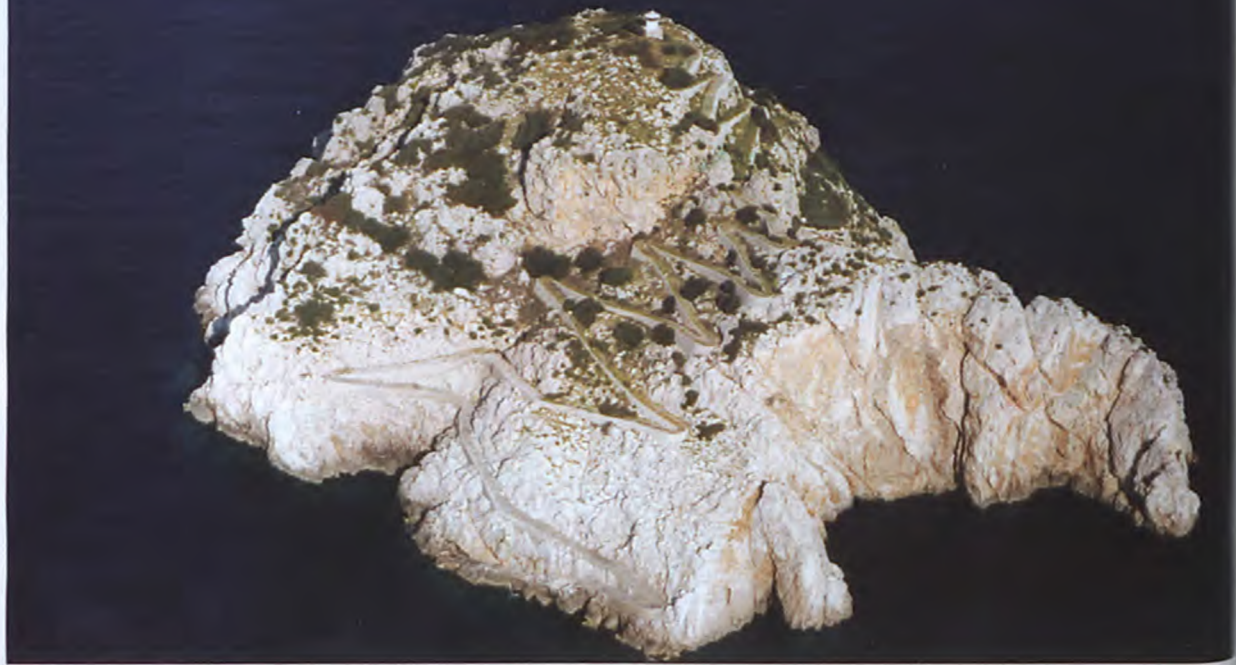
Κοντά στο Φαρμακονήσι βρίσκεται η Πίτα.

Από τις πιο όμορφες και σπάνιες σε σχήμα βραχονησίδα.

Μοιάζει με ταψί και την ονόμασαν, γι' αυτό το λόγο, Πίτα.

Μάλιστα λένε ότι κάθε χρόνο... βυθίζεται όλο και πιο πολύ στο Αιγαίο

έτσι ώστε κάποια μέρα μπορεί και να εξαφανιστεί.

Το Βενετικό, είναι από τις προσβάσιμες βραχονησίδες.

Αράξεις το πλεούμενο στην άκρη του βράχου και από εκεί παίρνεις το πέτρινο φιδίσιο δρομάκι και φτάνεις στην κορυφή της βραχονησίδας, στον φάρο του.

δυτικά της Τήλου

Για πρώτη φορά 102 άλογα είναι του χεριού σου

Μόνο με το νέο Daihatsu Sirion S102 1,3 DOHC DVVT με steersiff μπορείς να πιθασεύσεις 102 άλογα. Γιατί χάρη στο ηλεκτρονικό σειριακό κιβώτιο κάνει εναλλαγή ταχυτήτων από το πιμόνι. Ο πιο άνετος τρόπος οδήγησης που έχεις φανταστεί, τώρα είναι στα χέρια σου. Με τον προηγμένης τεχνολογίας κινητήρα DOHC DVVT, το νέο Daihatsu Sirion S102 ήρθε και τρέχει και τρέχει χιλιόμετρα μπροστά από την κατηγορία του. Ήρθε για να κατακτήσει τους δρόμους με τις επιδόσεις του!

Η απίστευτη τεχνολογία του νέου Daihatsu Sirion S102 περιλαμβάνει:

- 1300 cc DOHC DVVT
- 16 βαλβίδες μεταβλητού χρονισμού
- 2 εκκεντροφόρους επικεφαλής
- 102 ίππους
- Κίνηση 4x2 και 4x4
- Την πιο χαμηλή κατανάλωση καυσίμου (5 lt/100 km)
- Τις πιο καθαρές εκπομπές ρύπων (έγκριση τύπου III)
- Εργοστασιακό A/C
- Νέα επίπεδα ασφαλείας
- 2 αερόσακους standard
- Νέο ταμπλό
- Νέο σχεδιασμό σαλονιού

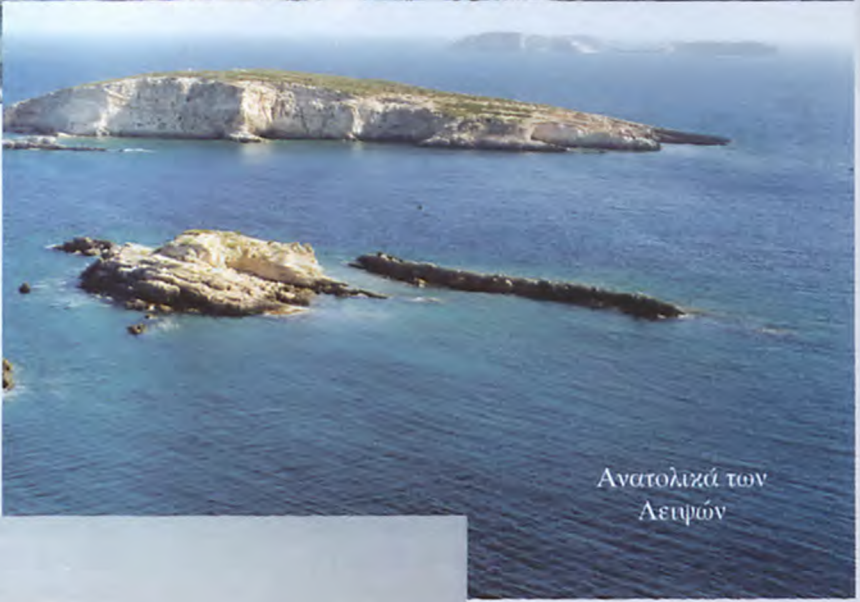
NEO SIRION S102

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - SERVICE
Β. ΓΚΑΖΓΚΑΖΗΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 81 ΤΗΛ. 0331 29154 ΒΕΡΟΙΑ

Βραχονησίδα
βόρεια
των Ψαρών

Ανατολικά των
Λειψών

Θύμανα

DAIHATSU SIRION

1.3 DOHC DVVT 102 HP
4x2, 4x4

NEO SIRION 102

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

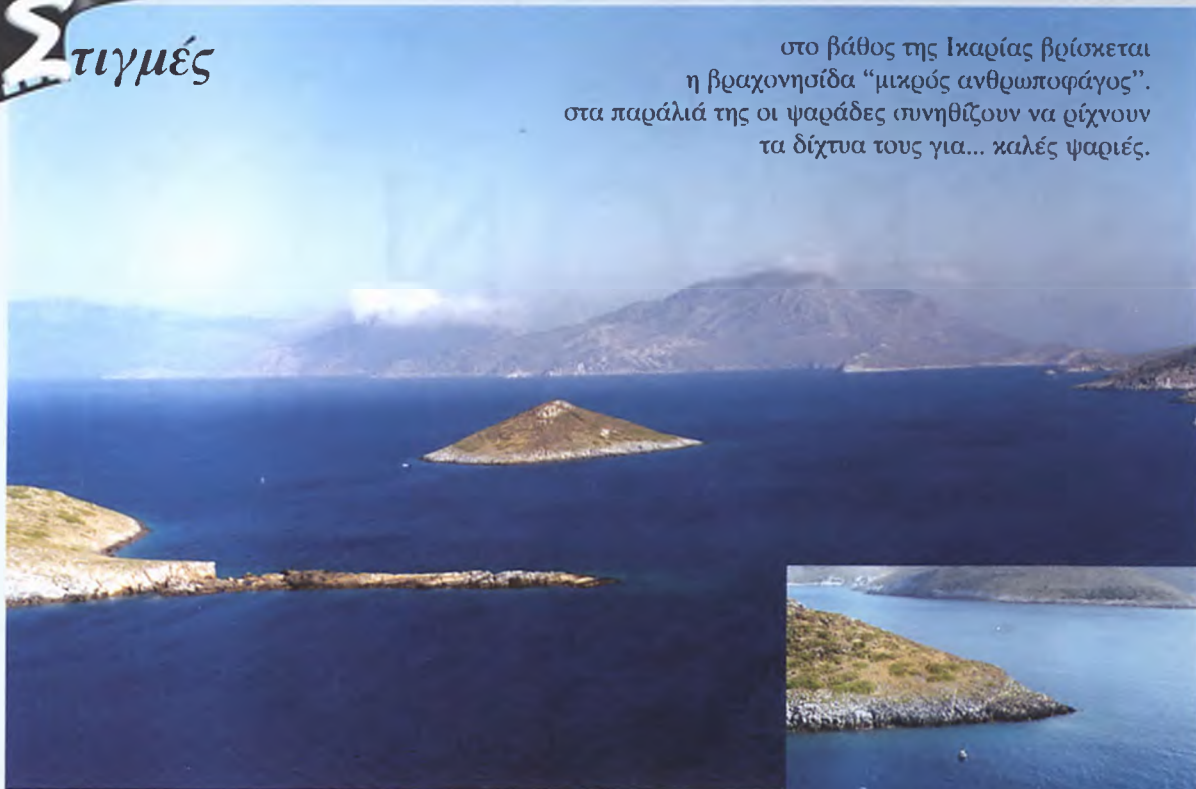
ΕΚΘΕΣΗ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - SERVICE

ΓΚΑΖΓΚΑΖΗΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 81 ΤΗΛ. 0331 29154 ΒΕΡΟΙΑ

Στιγμές

στο βάθος της Ικαρίας βρίσκεται η βραχονησίδα "μικρός ανθρωποφάγος". στα παράλια της οι ψαράδες συνηθίζουν να ρίχνουν τα δίχτυα τους για... καλές ψαριές.

το σύμπλεγμα των Αρχών

δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

0004 00740

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

3 καταστήματα
στη Βέροια

ΠΟΤΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

με καμάρι και σεβασμό

για την ελληνική παράδοση

“Κορίτσια, είστε να ιδρύσουμε το Λύκειο Ελληνίδων στη Βέροια;”, πρότεινε πριν 20 χρόνια εν είδει ερωτήσης η γυνάστρια Αλκμήνη Γαλανοπούλου – Μπεμπέτσου σε εννιά συναδέλφισσές της. Η ιδέα έγινε δεκτή με ενθουσιασμό κι έτσι τον Σεπτέμβριο του 1980 εγένετο στη Βέροια το παράρτημα του Λυκείου με ιδρυτικά μέλη εικοσιέξι κυρίες και δεσποινίδες της Βέροιας.

Οι Κυρίες του ΔΣ, ύφθιες από αριστερά: Κ. Παπαδοπούλου, Αδ. Μουσιοπούλου, Αλκ. Γαλανοπούλου - Μπεμπέτσου, Μ. Μπαζάκα. Καθιστές από αριστερά: Κ. Βαφείδου, Ε. Τροχοπούλου, Ν. Γώτα και Γέση Βλαχογιάννη. Επίσης στο ΔΣ συμμετέχουν οι Κυρίες: Ε. Μάλαμα, Τ. Μπουραντά, Μαρ. Καζαντζίδου, Ν. Θέμελη, Β. Μπαμπιουργή.

Το πρώτο “πρακτικό” στις 1 Δεκεμβρίου 1980 υπέγραψαν στην πρώτη τους συγκέντρωση που έγινε στη Στρατιωτική Λέσχη Βέροιας οι κυρίες Μ. Αναγνωστίδου – Μαργαρίτη, Αλ. Σύρη, Ελ. Στάμου – Τζίμα, Ελ. Ανδρεανίδου – Κεσίδου, Ελ. Μάλαμα, Γ. Καζαντζίδου, Θ. Γεωργιάδου, Σμ. Βαφείδου, Μ. Μπαζάκα, Θ. Ζωγιοπούλου, Σ. Θεοδωρίδου – Σανίκη, Γ. Γκαλίτσιου, Σ. Ευσταθιάδου – Κουρουζίδου, Φ. Τσικερδάνου, Αρ. Καλογήρου, Φλ. Γούναρη, Ευγ. Σαββαΐδου – Ξάφη, Μ. Καζαντζίδου, Μ. Μάννια, Ε. Κανδήλα – Χαριζοπούλου, Γ. Θεοδωροπούλου – Αϊδινίδου, Ηγ. Λιούσα – Γούναρη, Ελ. Μάτσου, Ευγ. Λαζού, Αλ. Γαλανοπούλου – Μπεμπέτσου, Ελ. Γκαλιακούδη – Νίτσιου.

Δύο μήνες αργότερα, την Τρίτη 3 Φεβρουαρίου του 1981 στις 7.30 μ.μ. στην αίθουσα της Ένωσης Ποδοσφαιρικών Σωματείων Κεντρικής Μακεδονίας, συγκλήθηκε το “Λύκειο” και αποφάσισε την εκλογή Προεδρείου και Γενι-

κών Εφόρων, οι οποίες θα συνέχιζαν σε τοπικό επίπεδο το έργο της τότε μεγάλης Αθηναίας κυρίας Παρέν που ίδρυσε το Λύκειο Ελληνίδων στην Αθήνα.

Το πρώτο Δ.Σ. με πρόεδρο την Θεανώ Ζωγιοπούλου εκλέχθηκε με μυστική ψηφοφορία και ανέδειξε αντιπρόεδρο Α' την Αλκμήνη Γαλανοπούλου, αντιπρόεδρο Β' την Φούλα Αργυριάδου, γεν. γραμματέα την Φούλα Γανοπούλου, ταμία την Γέρσα Καζαντζίδου, ειδ. Γραμματέα την Ελλη Καλαμάτα και έφορο Οικονομικού την Μαρούλα Καζαντζίδου.

Γενική έφορος στο τμήμα εθνικών παραδόσεων εκλέχθηκε η Βιβή Ιατροπούλου, στο τμήμα εορτών και δεξιώσεων η Ελλη Μάλαμα, στο τμήμα ιματιοθήκης εθνικών παραδόσεων η Ματθίλδη Καρανίκα και στο τμήμα εθνικών χορών η Εύα Κανδήλα.

Το ξεκίνημα δεν ήταν καθόλου εύκολο. Όπως θυμούνται οι Κυρίες, μάλλον, πολεμήθηκε και απειλήθηκε η προσπάθεια, τόσο από την τότε δημοτική αρχή όσο και από την υπηρεσία στην οποία

ανήκαν οι γυμνάστριες, με αποτέλεσμα κάποιες να υποχωρήσουν. Κατόπιν... πιέσεων, λοιπόν, έμειναν μόνον τρεις από τις εννιά γυμνάστριες που πρωτουνειρεύτηκαν την λειτουργία του Λυκείου Ελληνίδων: οι κυρίες Γαλανοπούλου, Γκαλιακούδη και Κανδύλα με πρώτη πρόεδρο την συγχωρεμένη Θεανώ Ζωγιοπούλου και στη συνέχεια τη Φούλα Αργυριάδου, την Ελένη Τζίμα – Στάμου και από πέρυσι την Αλκμήνη Γαλανοπούλου, η οποία λέει στο Λάμδα: “Οι δυσκολίες έδιναν κι έπαιρναν σε κάθε νέα τοπική αρχή τόσο σε επίπεδο Δήμου όσο και Νομαρχίας. Δεν μας βοήθησε κανένας. Κάναμε έναν τρομερό αγώνα επιβίωσης και κοινωνικής καταξίωσης του έργου και της μεγάλης προσφοράς του Λυκείου και των παιδιών που συμμετέχουν σ’ αυτό, παρ’ όλο που δεν τους δίνονται τα ίδια κίνητρα με άλλους Συλλόγους της Βέροιας”.

Σε δύο ανθρώπους – θεσμούς στέκονται οι κυρίες του Λυκείου, ως παράδειγμα αναγνώρισης – με όποιον τρόπο μπορούσαν – του έργου τους. Στον σημερινό Μητροπολίτη Παντελεήμονα και στον πρώην Νομάρχη Ανδρ. Βλαζάκη. Το μεγάλο τους πρόβλημα είναι η στάση του εκάστοτε δημάρχου απέναντι στο Λύκειο Ελληνίδων. Κι αυτό διότι θεωρείται, ότι λειτουργεί παράλληλα και ανταγωνιστικά με το λαογραφικό τμήμα του Δήμου, κάτι που δεν αποδέχονται, ως στάση, οι Κυρίες του Λυκείου, αφού ο κάθε φορέας έχει το δικό του μερίδιο και τη δική του ευθύνη για το καλύτερο, ως προς την διάδοση και διάσωση της παράδοσής μας.

“Αυτό που ζητάμε, είναι να μας δοθεί από τον δήμαρχο κάποιος χώρος, για να μπορέσουμε

να φυλάξουμε τις παλιές ενδυμασίες και να αναπτύξουμε τις καινούργιες, να τις τακτοποιήσουμε και να τις διατηρήσουμε. Μας έχει δοθεί επίσης η οικοσκευή της αείμνηστης Θεανώς και δεν έχουμε πού να βάλουμε όλα αυτά τα πράγματα... Έτσι, μία καταξιωμένη δουλειά τόσων χρόνων κοντεύει να βγει στο πεζοδρόμιο...” λέει η κ. Γαλανοπούλου.

Σήμερα οι “θησαυροί” του Λυκείου είναι στριμωγμένοι σε ένα υπόγειο μικρό διαμέρισμα της οδού Κωπουνίου – πάλι καλά που υπάρχει – και τα μέλη του φοβούνται ότι – εκ των πραγμάτων – θα αναγκασθούν να τους βγάλουν έξω στο πεζοδρόμιο εκθέτοντας μ’ αυτόν τον τρόπο το πρόβλημα.

“Μακάρι – λένε – να γινόταν ένας δημόσιος φορέας που θα αξιολογεί και θα βάζει τον καθένα και το κάθε τι, εκεί που πρέπει να είναι... Δυστυχώς δεν υπάρχει...”. Οι κυρίες του Λυκείου πιστεύουν ότι ένας τέτοιος φορέας θα έβαζε πλαίσιο και στα όρια της παραποίησης και εκτροπής από το γνήσιο και αυθεντικό που προβάλλει την παράδοση, τις φορεσιές, τα τραγούδια και τους χορούς. Θεωρούν απαράδεκτο, δηλαδή, “να φοράνε οι κοπέλες τις φορεσιές όπως τις βολεύουν για να είναι πιο όμορφες και όχι όπως πρέπει να φορεθούν”.

Σαν πιο απλό παράδειγμα φέρνουν τους κεφαλόδεσμούς με τις φράντζες μπροστά στο μέτωπο, αλλά και τις αλλαγές στους στίχους των τραγουδιών και στις φιγούρες των χορών.

Το Λύκειο Ελληνίδων Βέροιας δηλώνει εξαιρετικά υπερήφανο για την πιστή τήρηση της λαϊκής παράδοσης, αλλά και για τον δάσκαλό τους τον γυμναστή Αντώνη Κελεπούρη. Όσο για τις

φορεσιές, αυτές έχουν καταγραφεί με κάθε λεπτομέρεια και δια χειρός Γέρας Καζαντζίδου δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από τις γνήσιες, παραδοσιακές, κεντημένες στο χέρι, ενδυμασίες.

Το ράψιμο, το κέντημα, το στολίσμα, το πώς θα φορεθεί, αλλά και η συντήρηση μιας φορεσιάς είναι ιεροτελεστία για το Λύκειο Ελληνίδων, που την μεταλαμπαδεύει από κυρία σε κυρία και όλες μαζί στα παιδιά του συγκροτήματος. Διακόσια παιδιά και 60 γυναίκες συμμετέχουν στις δρασεις του Λυκείου Ελληνίδων, του οποίου οι εκδηλώσεις γεμίζουν κάθε φορά τις αίθουσες που τις φιλοξενούν.

Οι πρόβες και η διδασκαλία των χορών γίνεται τα Σάββατα στο γυμναστήριο του Ιου Δημοτικού Σχολείου Βέροιας. Τα παιδιά του συγκροτήματος δένονται και με φιλίες μεταξύ τους, ιδιαίτερα όταν μοιράζονται τις εμπειρίες ενός ταξιδιού και μιας συμμετοχής σε εκδηλώσεις εκτός των τειχών ή στο εξωτερικό.

Το αγαθό της φιλίας, ό-

μως, μοιράζονται και οι Κυρίες του Λυκείου που είναι μαζί εδώ και 20 χρόνια. "Βασική αρχή του Λυκείου εκτός από την διατήρηση της εθνικής μας κληρονομιάς είναι και η εμπέδωση της καλής συμπεριφοράς και της ευγένειας των παιδιών μεταξύ τους αλλά και προς τα έξω... Εάν για κάτι καμαρώνουμε είναι η αγωγή των παιδιών μας, τόσο από τα σπίτια τους, όσο και από το Λύκειο Ελληνίδων..." υπογραμμίζει η πρόεδρος και το εννοεί...

Ισως γι' αυτό, από την πρώτη ίδρυση του Λυκείου Ελληνίδων στην Αθήνα, θεσπίστηκαν αυστηροί κανονισμοί και όροι συμμετοχής των Κυριών, ειδικά στα Διοικητικά Συμβούλια. Ένα νέο μέλος, πρέπει να έχει την μαρτυρία των Κυριών του υπάρχοντος Δ.Σ., ότι είναι καθ' όλα άξια κυρία, δεν έχει τίποτα μεμπτό και είναι καταξιωμένο πρόσωπο στην τοπική κοινωνία.

Το κεντρικό Λύκειο Ελληνίδων της Αθήνας έχει πρόεδρο την κυρία Τσαλδάρη, κόρη του Αθαν.

Οι στολές κεντημένες όλες στο χέρι. Οι Κυρίες του Λυκείου έχουν αποτελειώσει ήδη μια φορεσιά της Θράκης και τώρα φτιάχνουν μια ποντιακή.

Εκτός από τις παλιές στολές, σήμερα υπάρχουν 250 νέες φορεσιές στριμωγμένες στον υπόγειο χώρο της οδού Κωτουνίου, ενώ ετοιμάζονται άλλες είκοσι, με τις λεπτομερείς οδηγίες της Παπαντωνίου και Χατζημιχάλη, από τα βιβλία τους με γνήσιες παραδοσιακές ενδυμασίες.

Τσαλδάρη και πρώην σύζυγο του δημοσιογράφου και βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας Πάνου Παναγιωτόπουλου, η οποία ξεκίνησε ως μέλος του χορευτικού και σήμερα προσφέρει εξαιρετική δουλειά για τους σκοπούς του Λυκείου. Οσο για το ενδιαφέρον συμμετοχής “γίνεται χαμός” κατά το κοινώς λεγόμενο, από αιτήσεις κυριών της Αθήνας. Στη Βέροια το ενδιαφέρον δεν είναι ικανοποιητικό. “Δυσκολευόμαστε να βρούμε υποψήφια μέλη για το Δ.Σ. Ίσως φοβούνται και την πολλή δουλειά που έχει το Λύκειο Ελληνίδων, κυρίως πριν και μετά από κάθε εκδήλωση ή παρέλαση και εθνική επέτειο” τονίζει η πρόεδρος της Βέροιας, εννοώντας κατ’ αρχήν την φροντίδα και

την περιποίηση που χρειάζονται οι στολές, πριν και μετά, αλλά και τον χρόνο που πρέπει να αφιερώσει μία κυρία για τις ανάγκες αυ-

να μπορούν να συμμετέχουν και άνδρες στο έργο τους.

Με σεβασμό λοιπόν στην εθνική μας κληρονομιά, στη φορεσιά, το τραγούδι και το χορό, το Λύκειο Ελληνίδων συνεχίζει – έστω μετ’ εμποδίων – το ιερόν του έργου, με σημαία του την Ελλάδα και το ήθος των παιδιών του. Γι’ αυ-

Μέχρι και γάμοι προέκυψαν στο παράρτημα του Λυκείου Ελληνίδων της Βέροιας.

“Τρία ζευγάρια που τα βλέπεις και τα χαίρεσαι” ... όπως λένε οι Κυρίες.

τής της δραστηριότητας, στερούμενη ακόμα και ένα ξεκούραστο διήμερο ή μία εκδρομή με την οικογένειά της.

Οι περισσότερες πάντως έχουν την κατανόηση των συζύγων τους, οι οποίοι πολλές φορές εξυπηρετούν πρακτικά τις δύσκολες καταστάσεις, τόσο, που οι κυρίες σκέφτονται να δημιουργήσουν τους “Φίλους του Λυκείου”, ώστε

τό δεν ήταν τυχαίο το βραβείο που τους απονεμήθηκε στο Φεστιβάλ της Γερμανίας από τον παρατηρητή του CIOFF. Ένα βραβείο για την εμφάνιση, το ήθος του συγκροτήματος και την συνεργασία των Κυριών με τα παιδιά. λ

Ε Π Ι Π Λ Ο

Δοβλίντογλου

ΕΚΘΕΣΗ: 7ο ΧΛΜ ΒΕΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΑΣ,

ΤΗΛ.: (0331) 93.003, FAX: 93.422

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΠΙΝΔΟΥ 17, ΒΕΡΟΙΑ

ΤΗΛ.: (0331) 60.376

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΤΗΣ RAF ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

η ιστορία γράφεται και στον ...αέρα

του Γιάννη Καμπούρη

Εάν είστε λάτρεις των ιστορικών μουσείων και ιδιαίτερα των αεροσκαφών, τότε με το που θα βρεθείτε στο Λονδίνο σημειώστε σαν πρώτη επιλογή το μουσείο της RAF.

Ένα από τα εκπληκτικά αεροσκάφη της συλλογής του Α'ΠΠ που φιλοξενεί το μουσείο της RAF και τραβούν την προσοχή του κοινού περισσότερο και από τα σημερινά θηριώδη και πανάκριβα αεροσκάφη.

αριστερά: ένα άριστα διατηρημένο Gladiator. Αεροσκάφη αυτού του τύπου είχε και η Ελλάδα τις παραμονές του Β' Π.Π.

δεξιά: ο χειριστής ενός Spitfire περιμένει δίπλα στο αεροσκάφος του το σύνθημα για να απογειωθεί και να αντιμετωπίσει τα Γερμανικά αεροπλάνα.

Οσοι επισκέπτονται το Λονδίνο πάντοτε αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Πώς, στον απελπιστικά λίγο χρόνο που διαθέτουν, να προλάβουν να δουν τα πάντα! Μάταιος κόπος φίλοι μου. Οσο χρόνο και να διαθέτετε, είναι βέβαιο ότι πάντα κάτι θα μείνει για την άλλη φορά. Αυτό το σενάριο θα επαναλαμβάνεται όσες φορές και αν κάνετε το ταξίδι αυτό. Ετσι, πριν το ταξίδι, αποφασίστε τι σας ενδιαφέρει περισσότερο και τα υπόλοιπα αφήστε τα... για την άλλη φορά.

Όταν είστε λάτρεις των ιστορικών μουσείων και ιδιαίτερα των αεροσκαφών, τότε το πρόβλημα μεγιστοποιείται. Κυριολεκτικά θα τα χάσετε όταν ενημερωθείτε για τον αριθμό και την θεματική τους ποικιλία και όχι μόνο αυτά. Αν αποφασίσετε να

παρακολουθήσετε κάποια από τις επιδείξεις που οργανώνονται από τα μουσεία αυτά, τότε το πρόβλημά σας μπορεί να πάρει τη μορφή εφιάλη (!!!).

Ετσι είναι μάλλον αδιανόητο, για παράδειγμα αν θελήσετε να επισκεφθείτε το DUXFORD, να μην φροντίσετε να συμπέσουν οι μέρες επίσκεψής σας με το περίφημο FLYING LEGENDS AIR SHOW. Τότε κυριολεκτικά θα εκπλαγείτε όταν αντικρίσετε τις χιλιάδες κόσμου που συρρέουν να παρακολουθήσουν τις πτήσεις ιστορικών αεροσκαφών, πληρώνοντας αστρονομικά εισιτήρια εισόδου, που φθάνουν μέχρι και τις 40.000 δρχ.! Τότε θα καταλάβετε ή μάλλον θα νοιώσετε ό,τι κι εγώ. Δεν είστε ο μοναχικός "περίεργος" τύπος, με το περιθωριακό έως αδιάφορο ενδιαφέρον για τα αεροσκάφη. Τουλάχιστον

όλοι αυτοί οι άνθρωποι που θα συναντήσετε εκεί μόνο περιέργοι δεν είναι. Ολόκληρες οικογένειες, άνθρωποι κάθε ηλικίας και επιπέδου μαζεύονται και χαίρονται αυτή τη γιορτή.

Ετσι λοιπόν πριν το ταξίδι καταγράψτε τους χώρους που θα επισκεφθείτε οπωσδήποτε.

Αν δεν μετακινηθείτε από το Λονδίνο τότε σημειώστε σαν πρώτη επιλογή το μουσείο της RAF. Αφιερώστε του μάλιστα μία ημέρα, που ίσως να σας φανεί και λίγη στο τέλος της. Το μουσείο της RAF βρίσκεται σε προάστιο του Λονδίνου και συγκεκριμένα στο HENDON. Ο ευκολότερος τρόπος πρόσβασης είναι το μετρό, στάση Colindale.

Γιατί αυτή η λεπτομέρεια; Γιατί φίλοι μου στην έξοδο από την συγκεκριμένη στάση του μετρό πέφτετε πάνω στο κεντρικό κα-

αριστερά: Γερμανικό αεροσκάφος Me 110 εφοδιασμένο με εξοπλισμό για νυχτερινές αποστολές.

δεξιά: Αεροσκάφος Lightning, ένα από τα επιτυχημένα μοντέλα της Βρετανικής αεροδιαστημικής βιομηχανίας την περίοδο του ψυχρού πολέμου.

τάστημα του HANNANT'S. Το μεγαλύτερο κατάστημα mail - order, για τους μοντελιστές, του κόσμου. Πρώτο σοκ και σημειώστε τη συμβουλή μου. Μη μπείτε μέσα παρά μόνο στην επιστροφή και αφού υπολογίσετε καλά τα διαθέσιμα χρήματά σας. Αν δεν το κάνετε, δύο πράγματα είναι σίγουρο ότι θα συμβούν. Θα σέρνετε όλη την μέρα μαζί σας τερά-

Ξεκούραση κάτω από "ανοιχτή κολιά" ενός VULCAN. Μάλλον λίγο ψυχρό σημείο για ξεκούραση αν αναλογιστεί κανείς ότι στην κολιά αυτή μεταφέρονταν τόνοι βομβών!

στιες σακούλες, γεμάτες απίθανα μοντέλα και θα σκέπτεστε σοβαρά να ελαττώσετε τις ημέρες παραμονής σας στο Λονδίνο.

Μετά από μία σύντομη διαδρομή σε κάποια δρομάκια θα βρεθείτε στο μουσείο της RAF. Ένα από το υπερκατό αεροπο-

ρικά μουσεία της Μ. Βρετανίας. Οι Βρετανοί τιμούν την αεροπορία τους και όχι άδικα. Αυτή τους έσωσε από την εισβολή του Χίτλερ στο νησί τους και τους χάρισε την πρώτη μεγάλη νίκη στον αγώνα εναντίον του. Ο τρόπος που αντιμετωπίζουν τα αεροσκάφη είναι "ευλαβικός", κάτι που δύσκολα μπορούμε να το αντιληφθούμε εμείς. Οι Βρετανοί δεν είναι περήφανοι μόνο για τη μάχη της Αγγλίας. Τιμούν την αεροπορία τους και την δράση που αυτή είχε στον Α' παγκόσμιο πόλεμο, τη δράση της στον πόλεμο των Φώκλαντ και - κρατηθείτε - στην επιχείρηση "Καταιγίδα της Ερήμου". Το μουσείο της RAF βρίσκεται στο χώρο που πριν χρόνια υπήρχε το αεροδρόμιο του Hendon και χρησιμοποιεί τα κεντρικά υπόστεγά του.

Σύμφωνα με τον κατάλογο του μουσείου στο χώρο φιλοξενούνται 88 αεροσκάφη, σωστά σκέφθηκα όταν είδα ότι χρειάστηκα κοντά 3 φιλμ για να τα καταγράψω όλα!

Τα αεροσκάφη του Α'ΠΠ που φιλοξενούνται στο χώρο του μουσείου, είναι στο σύνολό τους αντιγράφα. Όμως αυτό σε τίποτα δεν μειώνει την αξία τους, αφού είναι κατασκευασμένα από "Βιοτεχνίες" που σεβάστηκαν τον τρόπο κατασκευής τους, τα υλικά τους και τη γενικότερη εμφάνισή τους. Πολλά από αυτά έχουν πετάξει για ένα διάστημα, ώστε να θεωρούνται δίκαια ως "αεροσκάφη" και όχι μοντέλα "1 προς 1".

Όλα τα εκθέματα είναι σε εξαιρετική κατάσταση, ενώ το προσωπικό του μουσείου φροντίζει για την υποδειγματική οργάνωση και γενικότερη παρουσία του χώρου.

Το 2000 ήταν η χρονιά που το μουσείο γιόρταζε τα 60 χρόνια α-

πό τη "μάχη της Αγγλίας" και είχε διαμορφώσει ένα υπόστεγο που στέγαζε την αντίστοιχη θεματική ενότητα. Νομίζω ότι και ο πιο ψυχραιμός και αποστασιοποιημένος επισκέπτης θα είχε μόνο καλά λόγια να πει γ'αυτούς τους ανθρώπους, βλέποντας με τι μεράκι, κόπο και πάθος έστησαν αυτή την έκθεση. Η έκθεση περιελάμβανε από τα κλασικά SPITFIRE, HURRICANE μέχρι τα γερμανικά STUKA, He 111 και ότι άλλο πετούσε τον καιρό εκείνο!!!

Οι κύριοι χώροι του μουσείου, πέρα από την εκπληκτική συλλογή των αεροσκαφών του Α'ΠΠ, φιλοξενούν το σύνολο σχεδόν των αεροσκαφών που πέταξαν με την RAF και από αεροσκάφη άλλων χωρών θα συναντήσετε μόνο γερμανικά αεροσκάφη! Και για να επανέλθουμε στα του μουσείου, η έξοδος του μουσείου φιλοξενεί και το κατάστημα του μουσείου όπου θα βρείτε αρκετά ενδιαφέροντα αναμνηστικά.

Το μουσείο διαθέτει εστιατόριο, καφέ μπαρ και γενικά είναι ένας πολύ φροντισμένος χώρος, ικανός να προσφέρει την απαιτούμενη άνεση ενός σύγχρονου μουσείου.

Μετά την έξοδο από το μουσείο αυτό που μένει πέρα από ένα πλήθος εικόνων και των φωτογραφιών, είναι μία θλίψη για την αντίστοιχη δική μας συμπεριφορά προς πραγματικά ιστορικά αεροσκάφη. Ας ελπίσουμε ότι σύντομα θα δούμε να γίνεται πραγματικότητα το μουσείο βαρέων όπλων στη Βέροια, ώστε να σωθούν και να περάσουν σε επόμενες γενεές μερικά από τα σημαντικά ιστορικά κειμήλια που σήμερα σαπίζουν!

Γιατί η ιστορία γράφεται και στον αέρα. 2

ΑΠΟΘΗΚΗ ΛΕΥΚΩΝ ΕΙΔΩΝ-ΧΑΛΙΩΝ

**ΚΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ
ΤΙΜΕΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ**

**ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ**

ΔΙΚΗΣ ΜΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

**ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
10-50%**

- ✓ **ΧΑΛΙΑ**
- ✓ **ΜΟΚΕΤΕΣ**
- ✓ **ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ**
- ✓ **ΠΑΠΛΩΜΑΤΑ**
- ✓ **ΣΕΝΤΟΝΙΑ**
- ✓ **ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ**
- ✓ **ΥΦΑΣΜΑΤΑ**
- ✓ **ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ**
- ✓ **ΠΕΤΣΕΤΕΣ**
- ✓ **ΣΕΤ ΜΠΑΝΙΟΥ**

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 7 ΤΗΛ. 0331 - 61680

ΕΤΟ ΔΡΟΜΟ ΛΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ)

Ειρωνεία

Η υποκρισία σ' όλο της το μεγαλείο. Οι κυρίαρχοι του πλανήτη που ευαισθητοποιήθηκαν για τα δεινά που προκαλούσε ο Μιλόσεβιτς στους αλβανοφώνους έδωσαν τη λύση. Σκόρπισαν το θάνατο άμεσα στους Γιουγκοσλάβους και έμμεσα στην ανθρωπότητα.

Οι γνώστες των πάντων, οι υπέρμαχοι της ειρήνης και της προόδου δεν γνώριζαν τις επιπτώσεις των ενεργειών τους; Έπρεπε να πεθάνουν και δικοί τους άνθρωποι για να καταλάβουν ότι κανείς

χωρίς τέλος

δεν είναι άτρωτος.

Όσα διδάσκονται στα σχολεία για τις επιπτώσεις της ραδιενέργειας και της ρύπανσης του περιβάλλοντος φαίνεται ότι απευθύνονται μόνο στους μαθητές για εσωτερική κατανάλωση και τη νεανική τους ταλαιπωρία.

Κανείς από τους ειδήμονες των επιτελείων τώσων κρατών δεν γνώριζε ότι οι βόμβες με κεφαλές απεμπλουτισμένου ουρανίου θα αυξήσουν την ποσότητα της ραδιενέργειας που είναι η πρωτεύουσα αιτία των μεταλλάξεων του γενετικού υλικού και της καρκινογένεσης: Πού ήταν όλοι αυτοί οι επιστήμονες των ανεπτυγμένων κρατών για να λογικέψουν την αλαζονεία των πολεμόχαρων αρχηγών τους;

Είναι φανερό πλέον ότι μπροστά στην επίδειξη δύναμης και στην κατανώθηση του στρατιωτικού υλικού που γέμιζε ασφυκτικά τις αποθήκες των πολεμικών βιομηχανιών η ανθρώπινη ύπαρξη και η προστασία του

περιβάλλοντος αποτελούν ασήμαντες λεπτομέρειες!!!

Δεν αρκεί η αποκρυπτογράφηση του DNA για να μάθουμε τα μυστικά της ζωής και την αξία της. Χρειάζεται η λογική για να διαφυλάξουμε τις γενετικές πληροφορίες που είναι γραμμένες στο γενετικό μας υλικό και είναι αποτέλεσμα αλλαγών και επιλογής γονιδίων που έγιναν στο είδος μας κατά την διάρκεια χιλιάδων ως εκατομμυρίων ετών.

Δυστυχώς η εμπειρία της Χιροσίμα και του Τσέρνομπιλ δεν στάθηκε ικανή να χαλιναγωγήσει την υπεροψία των ισχυρών απέναντι στην ανθρωπότητα.

Οι ισχυρισμοί για την προστασία των αδυνάτων και καταπιεσμένων άλλων κρατών αποδεικνύονται σήμερα μετά τα δραματικά αποτελέσματα στην υγεία των ίδιων αλλά και των παιδιών τους ως κακόγουστοι θεατρинισμοί. Και ο πιο άσχετος για διοξίνες και

ουράνιο θα μπορούσε να φανταστεί τις καταστροφικές επιπτώσεις που θα προκαλούσαν στο περιβάλλον και κατ' επέκταση στην ανθρώπινη ύπαρξη οι 31.000(!) βόμβες που ρίχτηκαν σε μία περιοχή μέσα σε λίγες μόνο ημέρες.

Ανύποπτοι οι στρατιώτες δηλώνουν ότι στα μολυσμένα εδάφη που υπηρετούν δεν υπάρχει κίνδυνος και ζουν φυσιολογικά. Φαίνεται ότι κανείς δεν τους ενημέρωσε ότι η ραδιενέργεια δεν έχει ούτε οσμή ούτε θέα. Το μόνο που αντιλαμβανόμαστε είναι οι επιπτώσεις της (καρκίνοι, τερατογενέσεις, αποβολές κ.α.). Ορισμένοι πάλι νομίζουν ότι αποκρύπτοντας τα γεγονότα θα γλυτώσουν τις πολιτικές ευθύνες αφού όπως φαίνεται είναι το μόνο που τους απασχολεί. Ας πάψουν τα κορκοδείλια δάκρυα και οι δηλώσεις για μέτρα προστασίας γιατί όλα αυτά ακούγονται πλέον πολύ ειρωνικά...

Αφιέρωμα στη Λίβερπουλ
του Δημήτρη Β. Σαζαγιάνη

This is

Υποψία υπήρχε...! Προδιάθεση βεβαίως...! Ότι τελικά η πραγματικότητα θα ξεπερνούσε κάθε προσδοκία, ήταν κάτι απροβλεπτό. Πως να χαρακτηριστεί μια επίσκεψη στο θρυλικό Anfield Road; Ταξίδι στο όνειρο; Διάλειμμα στη μίζερη πραγματικότητα; Το λιγότερο ονειρεμένη κατάσταση. Πόσο μάλλον όταν παρακολουθείς το μεγάλο ντέρμπι της Premier League μεταξύ της Λίβερπουλ και της Άρσεναλ από τα δημοσιογραφικά κάθισμα του γηπέδου θρύλος.

ANFIELD ROAD . . .

Το εντυπωσιακό 4-0, σκορ που λίγες φορές προκύπτει σε ντέρμπι, απλά ήρθε σαν το κερασάκι σε μια τεράστια όσο κι εύγεστη τούρτα. Η κόκκινη ομάδα του Gerrard Houllier προσέφερε το καλύτερο δώρο στους φανς της Λίβερπουλ αλλά και

λάθλους που βρέθηκαν στο γήπεδο είναι απλά μια καθημερινότητα.

Το οδοιπορικό στα... σύννεφα, η απογείωση σε μια άλλη διάσταση, ξεκίνησε την παραμονή του μεγάλου παιχνιδιού. Ο Ian Cotton, υπεύθυνος Τύπου κι Επι-

δημοσιογράφους ή κατά περίπτωση προσκεκλημένους την συγκεκριμένη μέρα και ώρα.

Το προαύλιο του Melwood μοιάζει με έκθεση πανάκριβων αυτοκινήτων. Οι... ιδιοκτήτες τους τα παραλαμβάνουν, αφού ανταλλάσσουν χειραφίες χαιρετισμού με τους δημοσιογράφους που περιμένουν έξω από την αίθουσα Τύπου. Πρόκειται για τους ποδοσφαιριστές, τους αστέρες της Λίβερπουλ, οι οποίοι μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας δείχνουν τόσο απλοί, φιλικοί, προσιτοί. Οι δημοσιογράφοι μπαίνουν στην αίθουσα και στον χρόνο αναμονής του Houllier τιμούν δεόντως τον πλούσιο μπουφέ. Την ίδια ώρα οι παίκτες αποχωρούν και στην είσοδο του κέντρου υπομονετικά μοιράζουν αυτόγραφα σε μικρούς και μεγάλους.

στους επισκέπτες-φιλάθλους, που έζησαν 90 λεπτά ποδοσφαιρικής πανδαισίας στον πλέον κατάλληλο χώρο. Όσο κι αν ακούγεται περίεργο, τα γκολ των Τζεράρ, Όουεν, Μπάριμπι, Φάουλερ, οι καλές αγωνιστικά στιγμές του παιχνιδιού, όλα όσα είδαν και θαύμασαν τα εκατομμύρια των τηλεθεατών, για τους 44.144 φι-

κοινωνίας του Liverpool Football Club (σ.σ. κάτι σαν το δεξί χέρι του προπονητή, το φίλτρο όσων μπαίνουν στην ομάδα ή εκείνων που βγαίνουν), δέχθηκε να μας εξυπηρετήσει και μας υποδέχθηκε στην καθιερωμένη συνέντευξη Τύπου. Κλασικός Βρετανός, επαγγελματίας ζηλευτού επιπέδου, με φιλική κι ευγενική συμπεριφορά. Αν το Anfield Road είναι το σαλόνι της Λίβερπουλ, το Melwood Training Ground είναι το living-room, το καθημερινό δωμάτιο. Το προπονητικό κέντρο όπου καθημερινά... συντηρείται η μηχανή των «κόκκινων διαβόλων», το οποίο ανοίγει μόνο για τους

Οι υπάλληλοι φροντίζουν το χώρο ενός εκ των γηπέδων όπου πραγματοποιήθηκε η προπόνηση. Οι κάμερες, τα μικρόφωνα, τα κασετοφωνάκια στήνονται. Ο Gerrard Houllier είναι έτοιμος να μιλήσει. Για όλους και για όλα; Ένας έξυπνος άνθρωπος όπως ο προπονητής της Λίβερπουλ

Στα δημοσιογραφικά θεωρεία

5 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

**VOLVO
FM 12**

***Η πιο αξιόπιστη λύση για κάθε τύπο εφαρμογής
και είδος μεταφοράς***

Π. & Β. ΜΠΙΛΑΔΕΡΗΣ Ο.Ε.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ

Α ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ-ΝΑΟΥΣΗΣ ΤΗΛ. 0331-29530, 63982 FAX: 26259

ΠΙΣΤΗΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΑΡΑΚΑΚΗ

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΗΠΕΙΡΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ & ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

VOLVO - HONDA - MITSUBISHI

λέει μόνο όσα θέλει και πρέπει... Παρά τις πιέσεις και τις αλληπάλληλες ερωτήσεις, δεν δόθηκε ξεκάθαρη απάντηση π.χ. για το αν παραχωρηθεί το μεγάλο αστέρι Robbie Fowler. Δημιουργεί ευχάριστη ατμόσφαιρα με χιουμοριστικές αναφορές. «Θα με απογοητεύατε αν δεν το ρωτούσατε...» τόνισε ο Houllier, όταν ρωτήθηκε για το μέλλον του Fowler στη Λίβερπουλ και ξεγλιστρά. Αντίθετα σε ερώτηση για το αν πρόλαβαν οι παίκτες να προυγειωθούν μετά το 0-1 επί της Μάντσεστερ στο Όλντ Τράφορντ, ο Γάλλος τεχνικός με νόημα δήλωσε ότι «... Ποτέ οι παίκτες της Λίβερπουλ δεν απογειώνονται αλλά πατούν σταθερά στη γη...».

Ο Ian Cotton ζητά συγνώμη διότι παραμονές αγώνα είναι πάρα πολύ απασχολημένος και δεν μπορεί να διαθέσει περισσότερο χρόνο. Ωστόσο σπεύδει να διευκρινίσει ότι μετά το ματς θα διευθετήσει όλες εκείνες τις λεπτομέρειες, ώστε να ολοκληρώσουμε την αποστολή μας για το αφιέρωμα στην Λίβερπουλ με μίνι συνεντεύξεις ποδοσφαιριστών. Το ταξίδι από το York στο Liverpool θυμίζει ιεροτελεστία. Είμαστε πανέτοιμοι να γευτούμε κάθε λεπτό της μοναδικής εμπειρίας. Στο λιμάνι το διαπεραστικό ψύχος δεν πτοεί κανέναν. Οι στάσεις των αστικών γεμάτες και βαμμένες στα κόκκινα. Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στο Anfield Road! Ακόμη και οι «ορκισμένοι εχθροί» παρά τον δυνατό και παγωμένο αέρα έχουν διάθεση για αστεία. «Ποιό λεωφορείο πρέπει να πάρουμε για Anfield;» ρωτάμε - χωρίς να γνωρίζουμε - φιλάθλο της Everton. «Στο Anfield; Τι πάτε να κάνετε εκεί;» μας λέει χαμογελαστός χωρίς βέβαια να περιμένει απάντηση και μας υποδει-

κνύει την σωστή στάση. Έξω από το γήπεδο ακούγες φωνές απεγνωσμένων. «Είναι κανείς που πουλά εισιτήριο;», «Είναι κανείς που ενδιαφέρεται για εισιτήριο;». Είναι ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης, είναι ο νόμος της μαίρης αγοράς.

Στην ειδική θυρίδα των επισήμων μας περιμένουν δύο ελεύθερας εισόδου προσκλήσεις για το Press Box (δημοσιογραφικά θεωρεία) και Press Room (αίθουσα Τύπου). Στις 11:25 ευγενέστατοι υπάλληλοι ανοίγουν τις πόρτες και διακριτικά μας καθοδηγούν.

THIS IS ANFIELD!!!

Δεν υπάρχει αμφιβολία. Η χλιδή ξεχειλίζει. Χοντρή μοκέτα καλύπτει τους χώρους των μπαρ, των ρεστοράν, των καταστημάτων που υπάρχουν γύρω από το γήπεδο και κάτω από τις εξέδρες. Με καλαισθητο σημείωμα μας γνωστοποιούν ότι κόπηκαν 44.144 εισιτήρια με την Arsenal αλλά οι εισπράξεις της Λίβερπουλ είναι τουλάχιστον τριπλάσιες από τις εξωαθλητικές εμπορικές δραστηριότητες. Οδηγούμαστε στα δημοσιογραφικά θεωρεία και σχεδόν ταυτόχρονα βγαίνουν στο γήπεδο οι ομάδες. Οι εξέδρες παίρνουν φωτιά με τις εκδηλώσεις λατρείας, τις επευφημίες και βέβαια το γνωστό τραγούδι-ύμνο «You'll never walk alone» (Ποτέ δεν θα προχωρήσεις μόνος). Ένας υπάλληλος μοιράζει στους δημοσιογράφους τις συνθέσεις των αντιπάλων.

Στήβεν Τζεράρ, Εμίλ Χέσκει, Μάικλ Όουεν, Τιερί Ανρί, Ντένις Μπέρκαμπ, Πατρίκ Βιεϊρά, προλαβαίνουμε να διαβάσουμε και ο γνωστός μας ρέφερι Π. Ντάρκιν σφυρίζει την έναρξη. Οι καλύτερες περιγραφές δεν μπορούν να δώσουν μια αληθοφανή διάσταση των γεγονότων, να σκι-

...o Robbie Fowler...

...o Patrick Berger...

...και ο 17χρονος Steven Gerrard με τον Θ. Στο εμνηνέο χωρίς τη συμβολή του οποίου το αφιέρωμα ιδέα.

αγραφήσουν τα αλληλοσυγκρουόμενα συναισθήματα που κυριεύουν έναν Έλληνα δημοσιογράφο στο Anfield. Ίσως δεν προλάβει να ζήσει ανάλογες καταστάσεις σε γήπεδα της πατρίδας του. Σε γήπεδα χωρίς κάγκελα, με φιλάθλους που πραγματικά διασκεδάζουν στις εξέδρες αλλά και κάτω απ' αυτές στα μαγαζιά πολυτελείας.

Στο Melwood Training Ground, οι Robbie Fowler, Patrik Berger και Steven Gerrard, λίγο μετά

15 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

**VOLVO
FH 12**

ΦΟΡΤΗΓΟ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2000

*Ποτέ τόση δύναμη και αξιοπιστία δεν έδωσαν
τόσο χαμηλή κατανάλωση καυσίμων*

Π. & Β. ΜΠΙΛΑΔΕΡΗΣ Ο.Ε.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ

15Α ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ-ΝΑΟΥΣΗΣ ΤΗΛ. 0331-29530, 63982 FAX: 26259

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΑΡΑΚΑΚΗ

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΗΠΕΙΡΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ & ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

VOLVO - HONDA - MITSUBISHI

την προπόνηση χαλαρώνουν και μιλούν για την παντοκρατορία της Μάντσεστερ. Για το αν είναι όντως ανώτερη ή απλά εκμεταλλεύεται κατά κάποιο τρόπο την αγωνιστική καθίζηση των αντιπάλων, ο S. Gerrard τονίζει ότι «...Μάλλον συμβαίνει ένας συν-

League. Πιστεύω ότι η διαφορά στο τέλος του πρωταθλήματος προκύπτει από τον παράγοντα διάρκεια. Κάποιες μεταπτώσεις στην απόδοσή μας παραχωρούν πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα η πιο σταθερή Μάντσεστερ να το αξιοποιεί».

τητα απλοποιούν τα πάντα, μετατρέποντας τα δύσκολα σε εύκολα, συνηθισμένα, κατορθωτά». Ο R. Fowler ξανάπιασε δουλειά μετά από αρκετό διάστημα λόγω τραυματισμού. Κάποιος άλλος όμως θα κάθεται σε αναμμένα κάρβουνα. Ο Τσέχος Patrik Berger είναι τραυματίας κι επιστρέφει στα γήπεδα «αργά - αργά, κατά τον Μάρτιο...» όπως λέει χαρακτηριστικά ο ίδιος. Ο υψηλόσωμος επιθετικός παραδέχεται ότι η κατάσταση αναμονής δεν είναι και η πλέον ευχάριστη. Ωστόσο ξαναβρίσκει το κέφι του, όταν θυμάται τις καλές στιγμές που έζησε στη Λίβερπουλ. Για

δασμός και των δύο. Η επιτυχία μας μέσα στο Όλντ Τράφορντ δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης. Σε γενικές γραμμές υπάρχουν ορισμένες ομάδες ισοδύναμες στην κορυφή της Premier

Κι από τον ανατέλλοντα περνάμε στον αστέρα, η λάμψη του οποίου σκεπάζει το μισό Anfield καθώς το άλλο μισό είναι... αρμοδιότητας M. Owen. Το όνομα αυτού Robbie Fowler. Λίβερπουλ σημαίνει σχολή. Υποδειγματική δουλειά, οργάνωση των τμημάτων υποδομής αλλά και πάντα υψηλοί στόχοι. Υπάρχει... συνταγή; «Η δουλειά...» λέει ο R. Fowler και δείχνει τα γήπεδα στο Melwood. «Κι εγώ βγήκα απ' αυτά τα τμήματα που δουλεύουν σε μεγάλους ρυθμούς. Στη Λίβερπουλ δεν ταιριάζει η ηττοπάθεια, εξετάζεται κάθε λεπτομέρεια, η δουλειά είναι σοβαρή και σε βάθος. Η πίεση πολύ μεγάλη αλλά ο προγραμματισμός κι η μεθοδικό-

τον τρόπο προσαρμογής ενός μετανάστη στα νέα δεδομένα, ο P. Berger υπογραμμίζει ότι «...Θα ήταν μεγάλο ψέμα να σας πω ότι δεν είμαι ευχαριστημένος από την παραμονή μου στην Αγγλία, στο Λίβερπουλ. Οι ποδοσφαιριστές δεν ανήκουν στην κατηγορία των οικονομικών μεταναστών. Σίγουρα ο οικονομικός παράγοντας παίζει ρόλο κατά την λήψη αποφάσεων. Η μεταγραφή όμως για μένα ήταν στόχος, όνειρο. Η εγκατάστασή μου εδώ, σε μια ομάδα όπως η Λίβερπουλ έγινε ομαλά κι ευχάριστα. Βέβαια μου πήρε χρόνο για να προσαρμοστώ, ν' αλλάξω παρέες, συνήθειες αλλά... Αλλά όπως σας είπα ήμουν ψυχολογικά προετοιμασμένος για όλα». 7

Ο προπονητής της ομάδας
Gerrard Houllier

55 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

**Νέο
VOLVO
FL**

**Με μικτά βάρη από επτάμιση έως εικοσιέξι τόνους
και τεχνολογία FM/FH**

Π. & Β. ΜΠΙΛΑΔΕΡΗΣ Ο.Ε.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ - ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ

ΕΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ-ΝΑΟΥΣΗΣ ΤΗΛ. 0331-29530, 63982 FAX: 26259

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΑΡΑΚΑΚΗ

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΗΠΕΙΡΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ & ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

VOLVO - HONDA - MITSUBISHI

Συνταγές

επιμέλεια: Ασπασία Τασιοπούλου

Κέικ με ταχίνι

υλικά

- 1 ποτήρι ταχίνι
- 2 ποτήρια ζάχαρη
- 3 ποτήρια αλεύρι
- 1 κουταλάκι σόδα
- 1,5 χυμό πορτοκαλιού
- ½ ποτήρι καρύδια κοπανισμένα
- 1 ποτήρι σταφίδες
- 1 ποτηράκι κονιάκ
- μισό κουταλάκι κανέλα
- μισό κουταλάκι γαρύφαλλο

εκτέλεση

Σε μία λεκάνη κοσκινίζουμε το αλεύρι με τη σόδα, την κανέλα και το γαρύφαλλο. Προσθέτουμε τα καρύδια και τις σταφίδες και ανακατεύουμε. Σε μια λεκανίτσα ανακατεύουμε καλά το ταχίνι με το χυμό πορτοκαλιού και τη ζάχαρη. Ανακατεύουμε όλα τα παραπάνω καλά.

Αλείφουμε καλά με σπορέλαιο ένα μικρό ταψάκι και το πασπαλίζουμε με αλεύρι. Αδειάζουμε το μίγμα μέσα. Ψήνουμε το κέικ στους 180 βαθμούς για 1 ώρα.

Αφού βγάλουμε το κέικ από το φούρνο, το ραντίζουμε με το κονιάκ και αφού κρυώσει καλά το πασπαλίζουμε με άχνη ζάχαρη.

Καρναβαλίστικο το τεύχος και παρ' ότι δεν κατάφερα να μπω στο κλίμα των ημερών - τρόπος του λέγειν, βέβαια- τα χέρια μου στο πληκτρολόγιο μάλλον χορεύουν στο ρυθμό της σάμπα...

Τρόπος του λέγειν, γιατί κακά τα ψέματα, κάθε μέρα μας είναι μια αποκριά! Τόσα μασκαρέματα και τόσοι μασκαράδες, τι άλλο μπορεί να είναι άλλωστε.

Πήξαμε στους καουμπόηδες, τις κοκότες, τους νταβατζήδες, τους πληβείους και τους άρχοντες της καθημερινής αποκριάς μας. Αυτή η

τ η ς α π ό κ ρ ε ω

Της Χαρούλας Ουσουλτζόγλου - Γεωργιάδου

αποκριά όμως, γεννάει μόνο μελαγχολικές σκέψεις κι αυτός δεν είναι σήμερα ο σκοπός μου.

Όλοι μας λίγο ή πολύ, στα νιάτα αλλά και στα γεράματά μας, ντυθήκαμε καρναβάλια. Οι εξαιρέσεις, εν προκειμένω, υπάρχουν για να επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Παρ' ότι όμως, έχω πολλά χρόνια να φορέσω αποκριάτικη μάσκα - γιατί κι αυτό θέλει μια άλφα διάθεση-, νομίζω ότι αναπολούμε εκείνες τις μέρες...

Μεταμφιέζεσαι, κρύβεις απόλυτα και το πρόσωπό σου και γίνεσαι ξαφνικά όμορφος ή άσχημος, αστείος ή αποκρουστικός, ανάλογα με το τι η φαντασία και τα ενδόμυχα σου, σου υπαγορεύουν. Αλλά το πιο σπουδαίο, σ' αυτήν την ιστορία, είναι ότι μπορείς να κυκλοφορήσεις, άγνωστος μεταξύ...γνωστών, να τους πειράξεις, ν' ανακαλύψεις από τις αντιδράσεις τους άγνωστες πτυχές του χαρακτήρα τους, να τους σφυριξείς στο αντί πράγματα που ούτε στα πιο τρελά σου όνειρα θα τους τα έλεγες, να βγάλεις το άχτι σου, τα κόμπλεξ σου, τα εσώψυχά σου.

Νομίζω, ότι αν ήμουν ψυχίατρος ή ψυχολόγος, αυτήν την εποχή, θα σύστηνα στους πελάτες μου, να ντυθούν καρναβάλια. Να χορέψουν στη μέση του δρόμου, να τσιριξουν, να πούνε κακίες σ' όσους τους καταπιέζουν στην... "λογική" τους ζωή,

να κόψουν την κυκλοφορία των οχημάτων στον κεντρικότερο δρόμο, να εκμυστηρευτούν σ' εχθρούς και φίλους μύχιες σκέψεις...

Αναλογίζομαι, πόσο πιο απλά ήτανε τα πράγματα, λίγα χρόνια πριν. Τότε, που οι περισσότερες παρέες ντυνότουσαν καρναβάλια και περιδιάβαιναν σε σπίτια συγγενών, γνωστών και φίλων. Η πόρτα άνοιγε συνήθως χωρίς πολλές επιφυλάξεις, τα καρναβάλια κερνιόντουσαν, κάνανε χωρατά με τους οικοδεσπότες και συχνά φεύγανε χωρίς καν ν' αποκαλυφθούνε.

Άντε, ν' ανοίξεις την πόρτα σου σήμερα. Παναγία φύλαγε!

Ντρίν.

-Ποιος είναι;

-Ανοιξε Κατίνα.

-Ποιος είσαι;

-Δεν με βλέπεις από το ματάκι;

-Εσύ είσαι άντρας κι εγώ βλέπω γυναίκα. Για πάγαινε...

-Καλέ καρναβαλάκι είμαι...

-Ναι, ναι, μας τάπανε κι άλλοι. Για πάγαινε μη φωνάξω την Αστυνομία...

Επ! Νάτηνε, αμέσως η Αστυνομία. Λογική η Κατίνα, θα μου πείτε. Ζορισμένη και φοβισμένη η Κατίνα, θα σας πω. Φαντάσου να βλέπει εκείνη την ώρα ειδήσεις και να έχει γίνει ένα, με κάποιο έγκλημα μετά ληστείας;! Σοβαρολογούμε; Πώς ν' ανοίξει η κακομοίρα; Βάζει και το δεύτερο λουκέτο και καλού κακού, σχηματίζει στη μνήμη του τηλεφώνου το 100, ώστε αν συμβεί το παραμικρό να προλάβει να τηλεφωνήσει μ' ένα πάτημα του κουμπιού κι όχι με τρία!

Πριν από λίγα χρόνια, μου είχανε κτυπήσει την πόρτα - καλή ώρα σαν την παραπάνω Κατίνα- τέσσερα καρναβάλια. Ακόμη δεν ξέρω ποιοι ήτανε. Ήταν αργά το βράδυ κι όπως κάνουν όλες οι σκληρά εργαζόμενες κυρίες- γιατί να το κρύψω- μεν άλλωστε- τηγάνιζα λουκουμάδες. Άνοιξα την πόρτα λοιπόν, τους έβαλα στην κουζίνα και το πρώτο που σκέφτηκα ήτανε ότι αν ...κάτι στραβώσει θα είμαι έτοιμη να τους περιχύσω με το καυτό λάδι και μετά... ντουπ, το τηγάνι στο κεφάλι! Τόσο εγκληματικές σκέψεις, έκανα εγώ η χριστιανή! Βέβαια, όλα πήγανε καλά, φάγανε και από τους λουκουμάδες μου, για να κάνουμε και το έθιμο και φύγανε στο καλό!

Αυτά λοιπόν, εν ολίγοις, περί Αποκριάς, κι όπως είπαμε. Αν είσατε ψυχίατροι ή πελάτες ψυχιάτρων, σκεφτείτε σοβαρά την πρότασή μου....

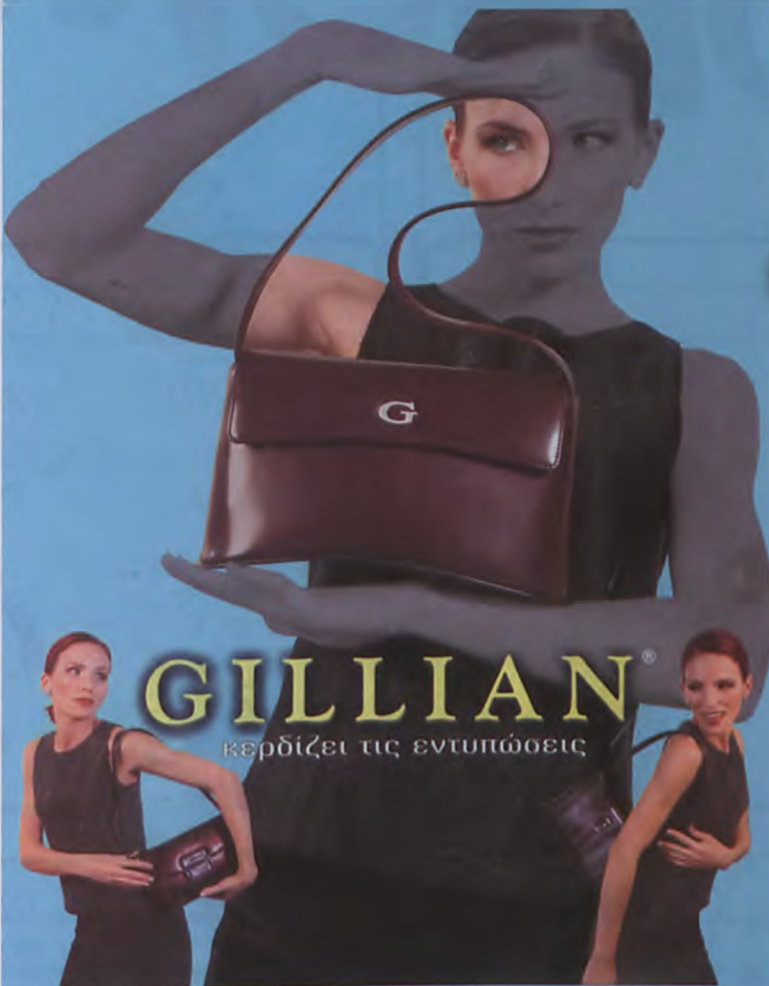
GILLIAN®

τώρα η μόδα στο δέρμα είναι

GILLIAN

ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ ΕΙΔΗ

Condor®

GILLIAN®

κερδίζει τις εντυπώσεις

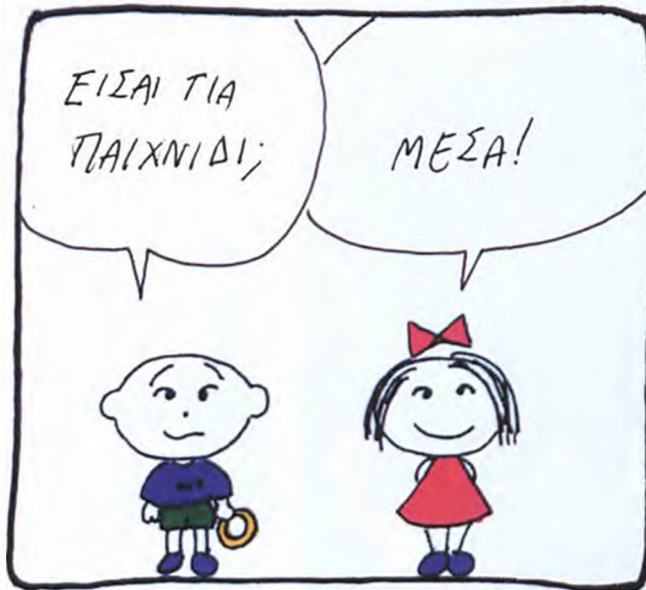

PALAZZO

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΤΑΡΙΔΟΥ

ΜΑΛΑΚΟΥΣΗ 6 ΒΕΡΟΙΑ ΤΗΛ. 0331 74426

Τα ΚΟΥΜΛΟΥΡΙΑ

GRUPPO SETTEN

CUCINE
CLASSICHE
e
MODERNE

MATRIMONIALI

GIORNO

ARMADI

GIOVANI
e
SINGLES

UFFICIO
e
CONTRACT

EMMEESSE *design*
MELETH XWPOY - SXEDIAΣMOΣ EΠIΠΛOY - EΠIΠΛO

YΠEYΘYNOI: ΓIANNABAP TZHΣ CTAYPOΣ
MAXAIPA MAPIA

Δ. ΣOΛΩMOY 5

(απέναντι από το Ταχυδρομείο)

BEPOIA

THΛ. 0331 70211 FAX: 23065

E-mail: stavgian@otenet.gr

www.grupposetten.com

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ζεμπεκιά σε 9/4 αφιερωμένη εξαιρετικά στους φίλους αναγνώστες που... παίζουν το όργανο (κιθάρα).

Am G
 Το 2001 λίγο πριν να φέξει... μου ρθε μια ιδέα μες το δημαρχείο
 F Em Am
 Κόμμα ν' αναγγελω...
 Am G
 Φωνάζω τα κανάλια, ντύνομαι στη πένα... mega and antena -alpha -star -ET1
 F Em Am
 Δείχνουν όλα εμένα...
 Am G
 Αυτόφωτος πολιτικός, χωρίς επετηρίδα... λάμποντας σαν πισινός από πυρολαμπίδα
 F Em Am
 Είμαι φως και ελπίδα...
 Am G
 Σύνθεση ετοιμάζω με τον μπουζουξή μου... συνθέτοντας στο σύνθετο μια σύνθεση μου
 F Em Am
 Αποσύνθεση μου...
 Am G
 Αρχίζω απ' τα στελέχη μου του δημαρχείου... τελικά μου έκατσε ο Χατζηφωτίου
 Dm E7
 Τσιου - τσιου - τσιου...
 Am G
 Σιγά σιγά - γιαβιάς γιαβιάς -χωρίς καμία βιά... όλα θα ανακοινώνονται από την δημαρχεία
 F Em Am
 Για ναχετ' αγωνία...
 Am G
 Αυτοδημιούργητοι ελάτε να γραφτείτε... φέρτε και το μητρώο σας αν το επιθυμείτε
 F Em Am
 Κι ολίγον ξηλωθείτε...
 Am F Am F Am F
 Αβραμόπουλος μπλουζ - Αβραμόπουλος μπλουζ - Αβραμόπουλος μπλου-ουου-ουουζ
 Am G
 Το 2001 λίγο πριν να φέξει... οι δημοσκοπήσεις όλες τα 'χαν παίζει
 F Em Am
 Δείχναν δεκαέξι...
 Am G
 Κι οι αρχηγοί το παίζουν όλοι κυριλέ... κι ας λέρωσαν τα σώβρακα σ' απόχρωση καφέ
 Dm E7
 Γιαβρούμ-χανούμ-μπιντέ
 Am G
 Άσε τον Χαλκίδη τον Παυλόπουλό σου... πέταξε τον Μόσχο-Τσοχατζόπουλό σου
 F Em Am
 Είμ' ο Αβραμόπουλός σου...
 Am
 Αβραμοπουλος μπλουζ...
 F Am
 με ξεκούρδιστη κιθάρα... Αβραμόπουλος μπλουζ
 F Am
 και με φάτσα αγκινάρα... Αβραμόπουλος μπλουζ
 F F F
 με μια ρόλεξ ρολογάρα... Μερσεντές 300αρα... και μ' Αρμάνι κουστουμάρα
 G C
 Αβραμόπουλος μπλουζ... Αβραμόπουλος μπλουζ
 Am
 Αβραμόπουλος μπλουζ
 F Am
 η T.V ειν' η απία... Αβραμόπουλος μπλουζ
 F Am
 για ένα κόμμα οπτασία... Αβραμόπουλος μπλουζ
 F F F
 δίχως καν ονομασία... δίχως θέσεις και γραφεία... ένα κόμμα μα...(μπτ)...ία
 G C
 Αβραμόπουλος μπλουζ... Αβραμόπουλος μπλου-ουου-ουουζ

του Βούλη Γεδ

(Am =La- / G=Sol+ / F= Fa+ / Em=Mι- / Dm=Re- / C=Do+)

Ενημέρωση, Ψυχαγωγία, Επικοινωνία

κάθε μέρα

24
ΩΡΕΣ

κπέμπει

στον

οιήμό σας!

ρ ά σ ι ο

ΤΥΠΟΣ FM 99.7

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Βενιζέλου 10, Τηλ. 0331 65025, 66913, 61160, Fax. 0331 66979 ΒΕΡΟΙΑ

ΤΟ ΕΛΑΦΡΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTE

1 και BF

ΠΙΣΣΑ: 1mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1mg

**ULTRA
ONE**

SYNEDIA S.A.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί.

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ